

**PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE KOLAN
ZA RAZDOBLJE
OD 2021. DO 2025. GODINE**

**PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE KOLAN
ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2025. GODINE**

KLASA: 302-02/21-01/02
UR.BROJ: 2198/33-03/04-21-1

Kolan, 27. prosinca 2021. godine

IZRAĐIVAČ:

Općina Kolan
Trg kralja Tomislava 6, 23251 Kolan

Sadržaj

PREDGOVOR

1.	UVOD	5
1.1.	Djelokrug rada	5
1.2.	Vizija, misija i mandat.....	6
1.3.	Organizacijska struktura	6
2.	OPIS RAZVOJNIH IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA OPĆINE	9
2.1.	ANALITIČKA PODLOGA	9
2.1.1.	Prostor	9
2.1.2.	Stanovništvo	10
2.1.3.	Prirodna obilježja.....	15
2.1.4.	Prirodna baština	17
2.1.5.	Kulturno - povijesna baština.....	19
2.1.6.	Zaštita prostora	23
2.1.7.	Kvaliteta života i stanje infrastrukture	25
2.1.8.	Gospodarstvo	33
2.1.9.	Prostorni planovi	39
2.1.10.	Prikaz kapaciteta za upravljanje razvojem	39
2.1.11.	SWOT ANALIZA	43
2.2.	IZAZOVI I RAZVOJNE POTREBE	45
3.	POPIS PRIORITETA DJELOVANJA OPĆINE KOLAN	46
3.1.	Prioritet 1.	46
3.2.	Prioritet 2.....	46
3.3.	Prioritet 3.....	46
3.4.	Prioritet 4.....	47
4.	POPIS PROVEDBENIH MJERA OPĆINE KOLAN	48
4.1.	Prioritet 1. Razvoj poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno gospodarstvo ...	48
4.2.	Prioritet 2. Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture i usluga za bolji životni standard i kvalitetu života	55
4.3.	Prioritet 3. Razvoj sustava za pametno i održivo upravljanje resursima i zaštitu okoliša.....	62
4.4	Prioritet 4. Optimizacija i unaprjeđenje usluga i procesa za razvoj pametne Općine.....	71
5.	OKVIR ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE.....	76
6.	PRILOZI.....	77

PREDGOVOR

Provedbeni program Općine Kolan za razdoblje od 2021. do 2025.g. predstavlja kratkoročni akt strateškog planiranja kojim se pobliže opisuju prioritetne mjere i aktivnosti za osiguravanje provedbe ciljeva iz povezanih, hijerarhijski viših akata strateškog planiranja, te osigurava poveznica s proračunom Općine.

Provedbeni program donosi Općinski načelnik kao izvršno tijelo Općine Kolan za mandatno razdoblje od četiri godine. Struktura sadržaja Provedbenog programa definirana je metodologijom izrade strateških dokumenata, te je usklađena s višom razinom razvojnih dokumenata. Jedno od temeljnih polazišta Nacionalne razvojne strategije RH ravnomjeran je razvoj svih krajeva Hrvatske. Tome cilju treba pridonijeti politika regionalnog razvoja koja treba biti politika ulaganja u budućnost, kroz poticanje stvaranja radnih mjesta, konkurentnosti, gospodarskog rasta i održivog razvoja.

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine otoke prepoznaje unutar razvojnog smjera 4. Ravnomjeran regionalni razvoj, kroz strateški cilj 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima, prioritetno područje Razvoj pametnih i održivih otoka. Osim tom strateškom cilju, Općina Kolan će učinkovitom provedbom aktivnosti planiranih ovim Provedbenim programom dati značajan doprinos u ostvarenju i drugih ciljeva iz Nacionalne razvojne strategije.

Provedbeni program nastao je osluškivanjem i u razgovoru sa stanovnicima Općine Kolan, iz potreba stanovnika i zajednice. Provedbenim programom utvrđena je vizija i misija Općine Kolan za razdoblje trajanja mandata izabranog načelnika, utvrđene su razvojne potrebe, provedena je analiza stanja, i definirani su ciljevi, prioriteti i mjere. Mjere su opisane ključnim aktivnostima i pokazateljima rezultata te su iste povezane sa proračunskim stavkama, programima i aktivnostima iz Proračuna Općine Kolan, kojima se iste financiraju.

Provedbenim programom Općine Kolan planirano je postizanje povećanje kvalitete života i standarda svih mještana, stvaranje uvjeta za bolji život i budućnost, i „općinu po mjeri čovjeka“. Programom je planirano stvaranje povoljnih uvjeta za snažniji i održiv razvoj, s naglaskom na razvoj i unaprjeđenje gospodarske, društvene i komunalne infrastrukture i usluga.

„Gremo zajedno – jer se samo tako može...“

1. UVOD

1.1 Djelokrug rada

Općina Kolan je jedinica lokalne samouprave a područje na kojem se prostire utvrđeno je Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. U sastavu Općine su sljedeća naselja:

- Kolan
- Mandre
- Kolanjski Gajac

Sjedište Općine smješteno je u Kolanu, na adresi: Trg Kralja Tomislava 6.

Općina je samostalna u odlučivanju u poslovima iz samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom RH (NN [56/90](#), [135/97](#), [08/98](#), [113/00](#), [124/00](#), [28/01](#), [41/01](#), [55/01](#), [76/10](#), [85/10](#), [05/14](#)) i zakonima te podliježe samo nadzoru zakonitosti rada i akata tijela Općine. Općina u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili Zakonom dodijeljeni državnim tijelima, i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanja,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalne djelatnosti,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarno-zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području,
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Sadržaj i način obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga detaljnije se uređuju odlukama Općinskog vijeća i Općinskog načelnika u skladu sa zakonom i Statutom Općine Kolan. Općinsko vijeće može pojedine poslove iz samoupravnog djelokruga Općine, čije je obavljanje od šireg interesa za građane, posebnom odlukom prenijeti na Zadarsku županiju, u skladu sa Statutom Općine i Statutom Zadarske županije.

1.2. Vizija, misija i mandat

Vizija Općine Kolan

Općina Kolan kao napredna turistička destinacija sa jasno definiranim ruralnim i poljoprivrednim identitetom koja osigurava svojim stanovnicima sigurno i poticajno okruženje za gospodarstveni razvoj i kvalitetan život brigom za prostor, kulturu, obrazovanje, sport i socijalne usluge.

Misija Općine Kolan je odgovornim upravljanjem općinskom upravom i javnim dobrima pružajući usluge unaprijediti kvalitetu života stanovnika i osigurati uvjete za turistički i poljoprivredni napredak.

Mandat temeljem odredbi članka 94. Zakona o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20, 37/21) na izborima za općinskog načelnika Općine Kolan izabran je Šime Gligora. Ovaj provedbeni program donosi se za razdoblje od 2021. do 2025. godine i vrijedi za mandatno razdoblje čelnika (općinskog načelnika Općine Kolan).

1.3. Organizacijska struktura

Ovlasti i obveze koje proizlaze iz samoupravnog djelokruga Općine podijeljene su između Općinskog vijeća, Općinskog načelnika i upravnih tijela Općine. Tijela Općine su Općinsko vijeće i Općinski načelnik.

Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana Općine i tijela lokalne samouprave, koje donosi akte u okviru djelokruga Općine, te obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Općine Kolan. Općinsko vijeće bira se na način i po postupku utvrđenom Zakonom. Općinsko vijeće u okviru svog djelokruga, obavlja poslove iz samoupravnog djelokruga Općine, te poslove državne uprave kada je to određeno zakonom.

U okviru samoupravnog djelokruga općine, Općinsko vijeće:

1. donosi Statut Općine,
2. donosi Poslovnik Općinskog vijeća,
3. donosi odluku o uvjetima, načinu i postupku gospodarenja nekretninama u vlasništvu Općine,
4. osniva i bira članove radnih tijela vijeća, te imenuje i razrješuje druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili ovim Statutom,
5. uređuje ustrojstvo i djelokrug upravnih tijela Općine,
6. donosi proračun i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna,
7. raspisuje lokalni referendum,
8. odlučuje o stjecanju i otuđenju pokretnina i nekretnina i raspolaganju ostalom imovinom Općine u visini pojedinačne vrijednosti više od 70.000,00 kuna, ako je stjecanje i otuđivanje odnosno nekretnina i pokretnina te raspolaganje ostalom imovinom planirano u proračunu i provedeno u skladu sa zakonom,
9. osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu, obavlja i druge poslove koji su zakonom, Statutom i drugim propisima stavljeni u djelokrug Općinskog vijeća.

Općinski načelnik je nositelj izvršne vlasti u Općini, a izabire se na neposrednim izborima na mandat od četiri godine. Mandat načelniku počinje prvog radnog dana koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora i traje do prvog radnog dana koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora novog načelnika. Općinski načelnik zastupa Općinu i obavlja poslove utvrđene Statutom Općine, u skladu sa zakonom.

U obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga općine, Općinski načelnik:

- priprema prijedloge općih akata,
- izvršava ili osigurava izvršavanje općih akata Općinskog vijeća,
- usmjerava djelovanje upravnih tijela Općine u obavljanju poslova iz njihovoga samoupravnog djelokruga te nadzire njihov rad,
- upravlja nekretninama i pokretninama u vlasništvu Općine kao i njezinim prihodima i rashodima, u skladu sa zakonom i ovim Statutom,
- odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina i drugom raspolažanju imovinom Općine pojedinačne vrijednosti do najviše 70.000,00 kuna, ako je stjecanje i otuđivanje planirano u proračunu i provedeno u skladu sa zakonskim propisima,
- upravlja prihodima i rashodima Općine,
- razmatra i utvrđuje konačni prijedlog prostornog plana,
- imenuje i razrješava predstavnika Općine u tijelima javnih ustanova i ustanova kojih je osnivač Općina, trgovачkih društava u kojima Općina ima udjele ili dionice i drugih pravnih osoba kojih je Općina osnivač, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno,
- odluku o imenovanju i razrješenju iz stavka 1. alineje 8. općinski načelnik dužan je objaviti u prvom broju službenoga glasila Općine Kolan koji slijedi nakon donošenja te odluke.
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i ovim Statutom.

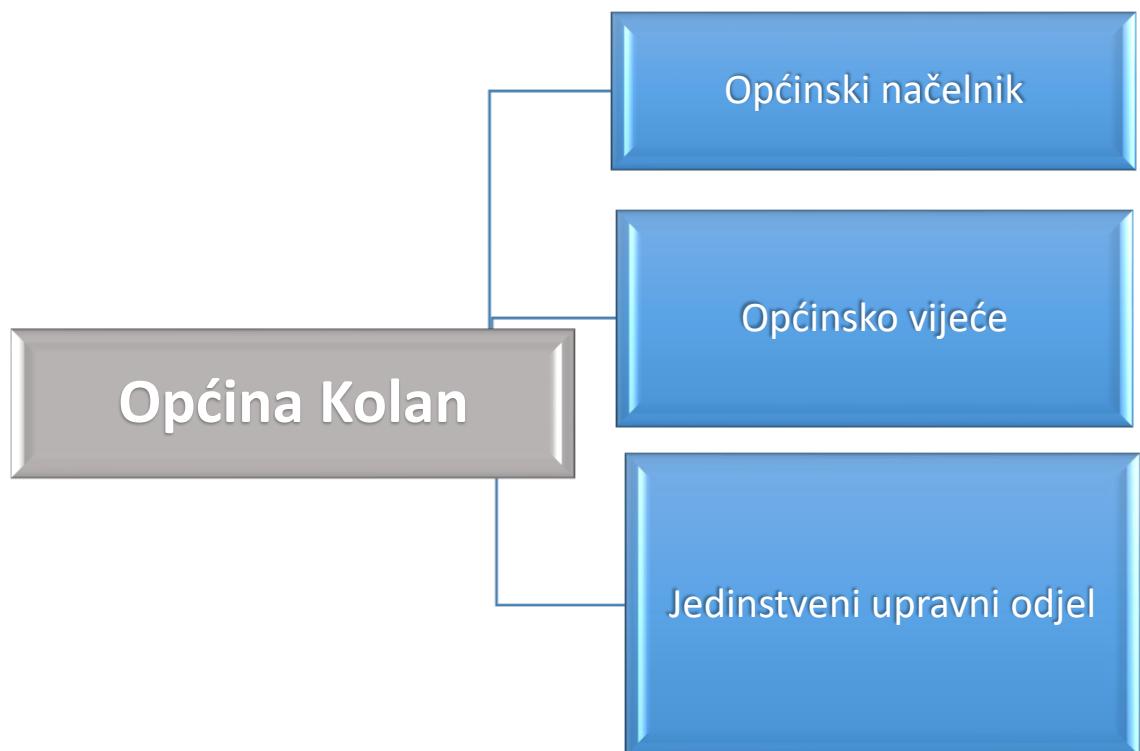
Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, kao i poslova državne uprave prenijetih na Općinu, ustrojava se Jedinstveni upravni odjel. Jedinstvenim upravnim odjelom upravlja pročelnik kojeg na temelju javnog natječaja imenuje općinski načelnik. Pročelnik je za svoj rad odgovoran općinskom načelniku.

Upravne, stručne i ostale poslove u tijelima općine obavljaju službenici i namještenici. Službenici obavljaju upravne i stručne poslove iz djelokruga tijela u kojem rade, a namještenici obavljaju prateće i pomoćne poslove. Prava, obveze i odgovornosti kao i druga pitanja od značaja za rad službenika i namještenika u upravnim tijelima općine uređuju se posebnim zakonom.

U okviru svog djelokruga i ovlasti Jedinstveni upravni odjel Općine:

1. neposredno izvršava odluke i druge opće akte Općinskog vijeća i osiguravaju njihovo provođenje,
2. neposredno izvršava poslove državne uprave kada su ti poslovi prenijeti u djelokrug Općine,
3. prati stanje u područjima za koja je osnovan te o tome izvještava općinskog načelnika,
4. priprema nacrte odluka i drugih akata koje donosi Općinsko vijeće, nacrte akata koje donosi Općinski načelnik te priprema izvješće, analize i druge materijale iz svog djelokruga za potrebe Općinskog vijeća i Općinskog načelnika,
5. pruža stručnu i drugu pomoć mještanima u okviru prava i ovlasti Općine,
6. podnosi izvješće Općinskom vijeću i Općinskom načelniku o svom radu,
7. obavlja i druge poslove za koje je ovlašten.

Slika 1. Organizacijska struktura Općine Kolan

Izvor: Statut Općine Kolan, 2021.

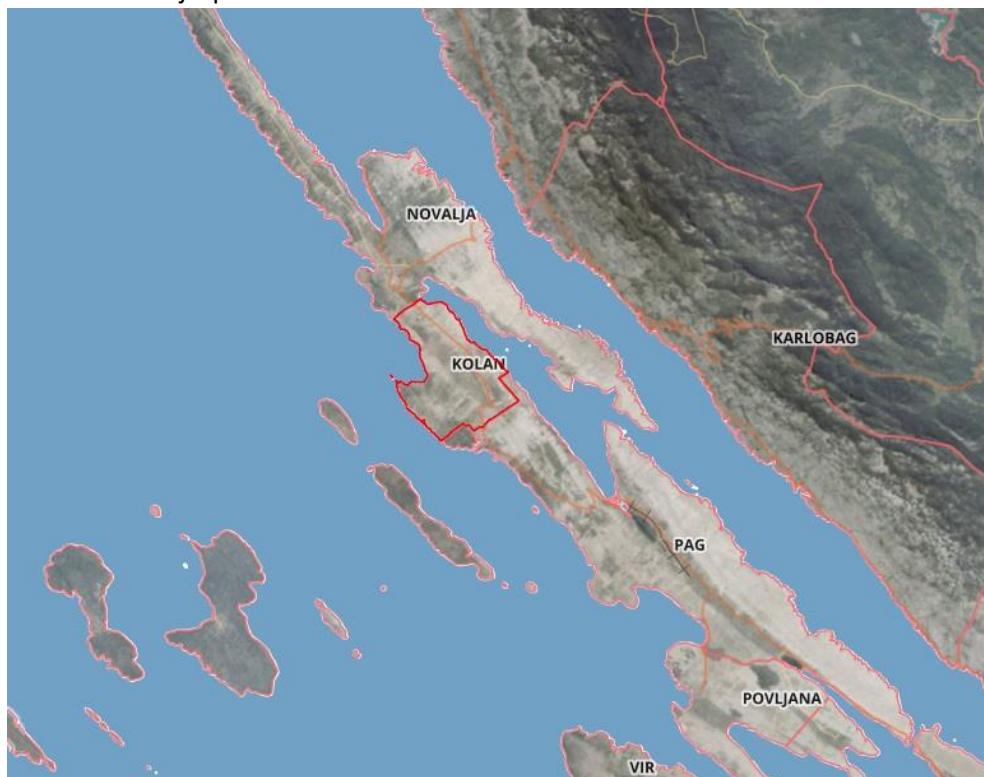
2. OPIS RAZVOJNIH IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA OPĆINE

2.1. ANALITIČKA PODLOGA

2.1.1. Prostor

Općina Kolan jedna je od ukupno dvadeset osam općina i šest gradova u sastavu Zadarske županije sa administrativnim središtem Gradom Zadrom. Nastala je 2003. godine izdvajanjem iz područja Grada Paga. Općina se nalazi u unutrašnjosti otoka Paga, odnosno u udolini podno vrhova Gradac i Nebeska s istočne strane, te vrha Brizi sa zapadne strane te pripada prostorno - razvojnoj cjelini Otok Pag. Točnije nalazi se na koridoru važne prometne infrastrukture (državne ceste D-106), koja u pravcu sjeverozapad-jugoistok presijeca njezino područje. To je najvažniji otočki prometni pravac u smjeru SZ-JI, koji osigurava vezu rubnog sjeverozapadnog i središnjeg dijela Zadarske županije, odnosno povezuje Općinu Kolan sa preostalim dijelom Hrvatske. Nalazi se između dvaju najvećih naselja na otoku, Paga i Novalje, bliže Novalji. Točan položaj općine Kolan je $44^{\circ} 29' 24''$ sjeverne geografske širine te $14^{\circ} 57' 36''$ istočne geografske dužine.

Slika 2. Položaj Općine Kolan

Izvor: Google karte (12.12.2021.).

Područje Općine Kolan kao prostornu cjelinu - jedinicu lokalne samouprave čine sljedeća naselja: Kolan, Kolanjski Gajac i Mandre, a najgušće naseljeno naselje su Mandre. Na području Općine djeluje Župa sv. Luke koja se nalazi u naselju Kolan.

Ukupna površina Općine Kolan iznosi $28,85 \text{ km}^2$ te čini 0,4% ukupne površine Zadarske županije. Ukupna površina Zadarske županije iznosi $7.276,23 \text{ km}^2$ (8,3% ukupne površine Hrvatske) od čega kopneni dio zauzima $3.643,33 \text{ km}^2$ (6,4% površine RH), a morski dio $3.632,9 \text{ km}^2$ (11,6% teritorijalnih voda Hrvatske).

U omjeru sa ukupnog površinom Republike Hrvatske, Zadarska županija zauzima 8,3 % ukupne površine, od čega 6,4 % ukupne kopnene površine (5. po veličini u RH) te 11,6 % ukupnih teritorijalnih voda Hrvatske.

Otok Pag jedan je od najvećih otoka u Republici Hrvatskoj (peti po veličini otok u Jadranskom moru – 284 km²), ali je duljinom obale od 302,47 km najrazvedeniji otok Jadrana (koeficijent razvedenosti 4,5), uz to je jedini otok koji je podijeljen između dvije županije Ličko-senjske i Zadarske. Pruža se u pravcu NW-SE u duljini od 58,25 km a nalazi se između Velebitskog kanala i Kvarnerića, između otoka Raba, Oliba i Vira, u neposrednoj blizini kopna. Na otok se, s južne strane, može stići mostom, Paški most dug 340 m, iz pravca Zadra, tj. Posedarja ili trajektom u Žigljen na sjeveru otoka iz luke Prizna. Posebnosti i značaj Općine Kolan proizlaze i iz njezinog otočkog položaja, odnosno njezine lokacije unutar otoka Paga. Budući da otoci kao hrvatsko prirodno bogatstvo predstavljaju i imaju poseban značaj za Republiku Hrvatsku, pa su radi toga sve posebnosti područja Općine Kolan vezano uz povijesno, gospodarsko i ekološko značenje značajni za Republiku Hrvatsku.

Donesena je odluka o provedbi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine. Razlog izmjena i dopuna prostornih planova su: - usklađenje sa novom zakonskom regulativom te sukladno time i izrada i dopuna UPU-a, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa te rješavanje problema bespravne gradnje.

Neposredno uz Kolan prolazi glavna magistralna cesta na otoku, državna cesta D106. Na sjevernom kraju ta cesta završava u uvali Žigljen gdje je trajektom povezana s kopnom u uvali Prizna. Na južnom dijelu otočna je magistrala preko Paškog mosta povezana s Dalmacijom i županijskim središtem Zadrom.

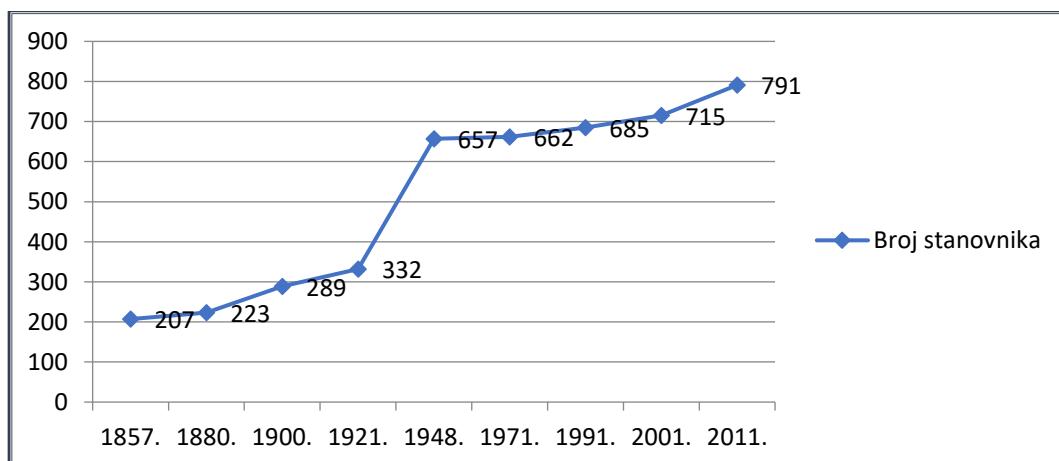
Općina Kolan nalazi se na 60 km cestovne udaljenosti od Zračne luke Zadar koja je smještena u Zemuniku, a relativna blizina zračna luke je od velike važnosti za nju.

2.1.2. Stanovništvo

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prema Popisu stanovništva iz 2001. i 2011. (posljednji službeni popis stanovnika) godine te prema Statističkim ljetopisima, u Općini Kolan je od 1857. godine do 2011. godine, evidentirano konstantno povećanje broja stanovnika s posebnim naglaskom na razdoblje između 1948. i 1971. u kojem se broj stanovnika povećao za 97,89 %.

Iz Grafikona 1. možemo vidjeti da je u 2011. godini prema službenim podacima Popisa stanovništva u Općini Kolan zabilježen 791 stanovnik, odnosno bilježi se 10,6 %-tno povećanje broja stanovnika u odnosu na 2001. godinu kada je broj stanovnika iznosio 715.

Grafikon 1: Kretanje broja stanovnika na području Općine Kolan od 1857. do 2011. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2017.

U ukupno tri naselja koja se nalaze u Općini Kolan, najveći broj stanovnika u 2011. godini u bilježi naselje Mandre i to ukupno 395, zatim naselje Kolan 379 te zatim Kolanjski Gajac koji je imao 17 stanovnika. Gustoča stanovništva u Općini Kolan iznosi 27,41 /km².

Ukupni udio stanovnika Općine Kolan u odnosu na Zadarsku županiju iznosi 0,46%, dok u odnosu na otok Pag iznosi 9,42%. Površina naselja Kolanjski Gajac iznosi 0,49 km², dok površina naselja Mandre iznosi 0,79 a samim time nam govori o većoj gustoći naseljenosti u odnosu na naselje Kolan. Slijedi prikaz broja stanovnika po naseljima u Općini Kolan sa pripadajućom površinom naselja.

Tablica 1: Broj stanovnika po naseljima u Općini Kolan te površina naselja u 2011. godini

NASELJE	BROJ STANOVNIKA	POVRŠINA NASELJA (KM ²)
Kolan	379	27,61
Kolanski Gajac	17	0,49
Mandre	395	0,79
UKUPNO	791	28,85

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2018.

U sljedećoj tablici prikazani su kontingenti stanovništva Općine Kolan u 2001. i 2011. godini. Određeni podaci iz 2001. godine nisu dostupni budući da je Općina Kolan ustrojena 2003. godine izdvajanjem iz područja Grada Paga. Iz tablice možemo vidjeti da se omjer muškaraca i žena promijenio, te je u 2001. godini zabilježeno 344 muškarca i 371 ženu, odnosno zabilježeno je 7,85% više žena u odnosu na muškarce, dok se u 2011. godini bilježi 4,92% više muškaraca, odnosno 386 žena i 405 muškaraca.

Prosječna starost stanovništva Općine Kolan u 2011. godini iznosila je 42,8 godina te je bila viša od prosječne starosti Republike Hrvatske koja je iznosila 41,7 ali isto tako i Zadarske županije čija je prosječna starost stanovništva iznosila 41,9. Proces starenja stanovništva (započinje kad prosječna starost stanovništva iznosi 30 godina) Republike Hrvatske, a isto tako i Općine Kolan započeo je još 1953. godine kada je prosječna starost stanovništva iznosila 30,7 godina. Kritična vrijednost indeksa starosti iznosi 40%.

Tablica 2: Kontingenti stanovništva Općine Kolan 2001. i 2011. godine

	2001.	2011.
Muškarci	344	405
Žene	371	386
UKUPNO	715	791
0-4 godine	33	41
5-14 godina	103	75
15-19 godina	29	50
20-29 godina	84	94
30-39 godina	68	96
40-54 godine	169	157
55-69 godina	136	168
70-84 godine	86	102

85-94 godine	7	8
95 godina i više	-	-
Prosječna starost	*	42,8
Indeks starenja (Xs)	*	127,1
Koeficijent starosti	*	26,7
Žensko fertilno stanovništvo (15-49 godina)	152	163
Radno sposobno stanovništvo (15-64 godine)	*	335

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2018.

*naselja Kolan, Mandre i Kolanjski Gajac su do 2003. godine bile u sklopu Grada Paga te sukladno tome, nema dostupnih podataka

Drugi pokazatelj, indeks starenja (Xs), koji pokazuje omjer broja starih 60 i više godina i mlađih u dobi do 19 godina u 2011. godini u Općini Kolan je iznosio 127,1. U sljedećoj tablici je prikazano kretanje stanovništva Općine u razdoblju od 2013. do 2020. godine.

Tablica 3: Prirodno kretanje stanovništva Općine Kolan u razdoblju od 2013. do 2019. godine

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Živorođeni	7	9	8	6	9	7	5	4
Umrli	12	6	8	14	7	11	13	16
Prirodni prirast	-5	3	0	-8	2	-4	-8	-12
Brakovi- sklopljeni	7	5	2	4	6	5	2	1
-razvedeni	-	2	1	1	-	-	-	1
Vitalni indeks	58,3	150,00	100,00	42,9	128,6	63,6	38,5	25,0

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2021.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku možemo vidjeti da Općina Kolan posljednjih godina bilježi negativan prirodni prirast s tendencijom povećanja, te je on u 2020. godini iznosio -12, čak 3 puta više umrlih od živorođenih.

Unatoč tome procjena DZS-a za Općinu Kolan je 911 stanovnika krajem 2019. godine (povećanje od 15,17% u donosu na 2011.g.), ali ne kao posljedica prirodnog prirasta već najvjerojatnije radi doseljavanja ili prijave prebivališta na području Općine Kolan.

Od ukupnog broja stanovnika koji je u 2011. u Općini iznosio 791, od rođenja u istom naselju stanuje njih 333, od čega 184 muškaraca i 149 žena. Broj doseljenih s područja Republike Hrvatske je iznosio 405, odnosno 6 puta više nego iz inozemstva (53). Ukupan broj doseljenih osoba je iznosila 458.

Trendovi stanovanja

Na području Općine Kolan prema podacima iz 2018. godine ukupan broj kućanstva iznosi 2.518, od čega broji 359 stanova za stalno stanovanje (od ukupnog iznosa 301 je nastanjen, 49 ih je privremeno nastanjeno a 9 napuštenih), 1443 stanova za povremeno stanovanje (stanovi za odmor i rekreaciju), dok je 716 stanova za obavljanje djelatnosti (za iznajmljivanje turistima). Stanovi za stalno stanovanje čine 14,26% ukupno broj stambenih jedinica u Općini.

Tablica 4: Broj kućanstva i stambene jedinice Općine Kolan

STANOVI ZA STALNO STANOVANJE					STANOVI ZA POVREMENO STANOVANJE		STANOVI SAMO ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI	
UKUPNO	Ukupno	Nastanjeni	Privremeno nastanjeni	Napušteni	Za odmor i rekreaciju	Za radove u poljoprivredi	Za iznajmljivanje turistima	Za ostale djelatnosti
2.518	359	301	49	9	1443	-	716	-

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2018.

Obrazovanje

Obzirom da se obrazovanje nameće kao ključan čimbenik ukupnog društveno-ekonomskog razvoja određenog područja, pažnju je potrebno usmjeriti i na obrazovnu strukturu na području Općine Kolan. Sukladno tome, sljedeća tablica prikazuje obrazovnu strukturu stanovnika Općine Kolan u 2011. godini.

Tablica 5: Obrazovna struktura stanovnika Općine Kolan u 2011. godini

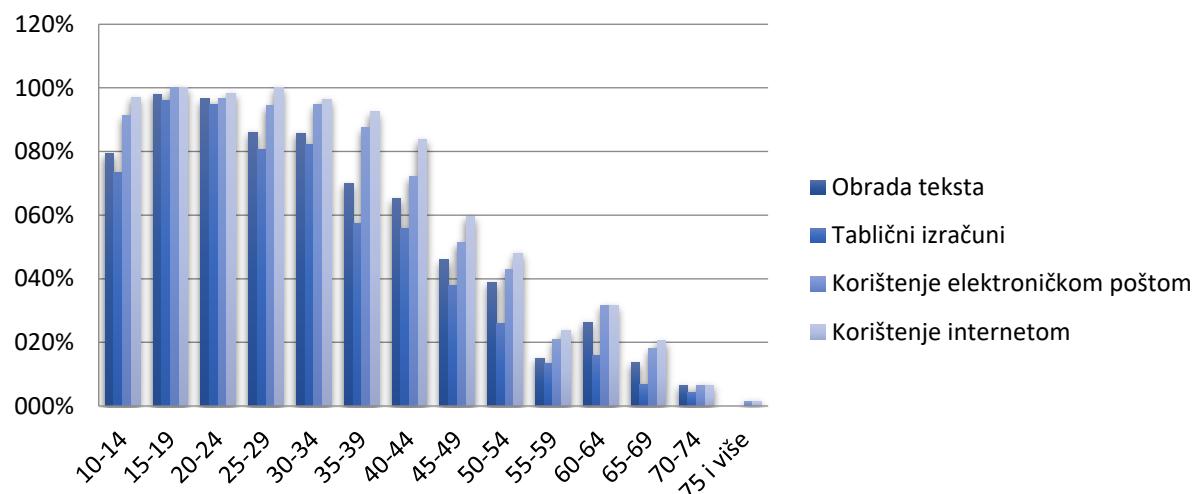
Bez škole	1 – 3 razreda osnovne škole	4 – 7 razreda osnovne škole	Osn. škola	Srednja škola	Struč. studij	Sveuč. studij	Magisterij (znanstveni, stručni, umjetnički)	Doktorat	UKUPNO
1	3	91	123	379	28	48	2	-	675

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2018.

Od ukupnog broja od 675 stanovnika Općine, koji su se izjasnili oko stupnja obrazovanja, samo jedna osoba nema završenu osnovnu školu, tri sobe imaju završena 1-3 razreda osnovne škole, 91 osoba imaju završenih prvih sedam razreda osnovne škole, dok 123 osobe imaju završene sve razrede osnovne škole.

Ukupno 379 osoba je završilo srednju školu, a 28 osoba ima završen stručni studij. Podaci završenih najvišeg obrazovanja su poprilično loši, samo 48 osoba, odnosno 7,1 % ima završen sveučilišni studij, dok samo 2 osobe imaju završen magisterij. Budući da je od posljednjeg popisa stanovnika prošlo 7 godina, neslužbeni podaci bilježe povećanje broja stanovnika sa završenim sveučilišnim studijem. Međutim, veliki broj obrazovanih osoba sa područja općine, sa najvišim stupnjem obrazovanja ipak emigriraju u veće gradove te samim time broj osoba sa visokom ili višom stručnom spremom smanjuje.

Grafikon 2: Stanovništvo staro 10 i više godina prema informatičkoj pismenosti

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2018.

Grafikon 2. prikazuje stanovništvo staro 10 godina i više prema razini informatičke pismenosti. Današnje informacijsko doba povezalo je narode, kulture, znanja i poslovanje, a informacijski obojena svakodnevica, bez obzira na geografske razlike, nametnula je nove društvene prakse, nove medije i nove načine kreiranja značenja, a time i nove interpretacije pismenosti. Tako se može uočiti da se 97,06% stanovnika između 10-14 godina zna koristiti internetom, 91,18 % koristi se elektroničkom poštom, 73,53% poznaju osnove tabličnih izračuna dok 79,41 % imaju znanje obrade teksta. Najbolji pokazatelji informatičke pismenosti su kod stanovnika dobi od 15-19% gdje se svi znaju služiti internetom i elektroničkom poštom, a njih 98 % zna obrađivati tekst te koristiti se tabličnim izračunima. Najmanji postotak informatičke pismenosti bilježi se kod stanovnika starog 70-74 godina te 75 i više gdje se bilježi postoci manje od 10%.

Potrebno je razmotriti obrazovnu sliku pojedine općine pa tako i Općine Kolan kako bi se uskladio odnos tržišnih i obrazovnih potreba obzirom na obilježja suvremenih promjena kako u lokalnom tako i nacionalnom i europskom kontekstu. S tim u vezi, mogu se razvijati različiti koncepti učenja i obrazovanja na lokalnoj razini.

KLJUČNI PROBLEMI - PROSTOR/ STANOVNIŠTVO

- **TENDENCIJA STARENJA
STANOVNIŠTVA**
- **PREMALI BROJ STANOVA ZA STALNO
STANOVANJE**
- **EMIGRIRANJE VISOKO -
OBRAZOVANOG STANOVNIŠTVA U
VEĆE GRADOVE**
- **SMANJEN RADNI KONTIGENT**

2.1.3. Prirodna obilježja

2.1.3.1. Klima

Područje Općine Kolan, ali isto tako i otoka Paga može se pohvaliti sunčanom mediteranskom klimom koja se iskazuje u preko 2500 sunčanih sati godišnje, a otok spada i u skupinu Hrvatskih otoka sa najmanje oborina. Na području Zadarske županije nalaze se više tipova klima: mediteransku, sub mediteransku, kontinentalnu i planinsku.

Položaj otoka koji je dužinom s jedne strane okrenut Velebitu sa kojeg većinom za vrijeme zimskih mjeseci puše snažna Bura, a s druge strane okrenut otvorenom moru s kojeg puše maestral i jugo stvorio je posebne klimatske uvjete koji omogućavaju stvaranje posebne mikroklima koja se očituje u autohtonim proizvodima otoka kao što su paška janjetina ili paški ovčji sir. Međutim, istočni dio otoka je zbog jakih udara bure i jake posolice sasvim ogoljen.

Općina Kolan ima umjereno toplu vlažnu klimu s vrućim ljetom (Cfa). Značajnu ulogu pri modificiranju klime imaju termički utjecaj mora te prodori hladnoga zračnog strujanja (bure) iz smjera Velebita.

Tipični vjetrovi koji pušu na području općine su: bura (karakteristična za cijelo područje otoka Paga) te jugo. Međutim, često puše i levant (hladan istočni vjetar).

Zbog manjka vegetacije i ogoljenih kamenih dijelova otoka ljetne temperature dosežu Hrvatske rekorde što naveliko pospješuje turističku poželjnost otoka.

Prosječna godišnja temperatura na otoku iznosi 16°C, a prosječna godišnja količina padalina iznosi 800mm.

2.1.3.2. Tlo

Područje otoka Paga je vrlo karakteristično, te je kraj vrlo krševit. Iako u prošlosti nazivan zelenim otokom, danas je pod šumskim pokrovom otoka Paga samo 3,8 % otoka. Pašnjaci čine 86 % površine, međutim bijeli su od kamena. Na vrlo maloj površini otoka nalaze se vinogradni, livade i makije. Otok Pag je bogate geomorfološke-litološke građe, pa su prisutna ova tla: **kamenjar** (litosol), **sirozem** na rastresitom supstratu (regosol), **koluvij** (deluvijalna tla), vapneno dolomitna **crnica** (kalkomelanosol), **rendzina na dolomitu**, **laporu**, **siparu**, koluviju i mekim **vapnencima**, smeđe na vapnencu i dolomitu (kalkokambisol), **crvenica** (terra rossa), rigolano antropogena tla (rigosol), aluvijalno tlo (fluvisol), močvarno glejno tlo (euglej) i slatine (solončak).

Kraj u kojem se nalazi Općina Kolan, izrazito je krševit. Na vapnenačkoj podlozi prevladava krški reljef bez ili s vrlo malo plodne zemlje. Zbog toga je vegetacija vrlo oskudna ili tek vrlo niska. Ponegdje osim goleti i kolonija raznih vrsta niskog raslinja, među kojima prevladava ljekovita kadulja, ima i makije. Zbog porozne vapnenačka podloga nema niti površinskih vodenih tokova. Iznimka je kolansko polje u kojemu se nataložio vodonepropusni sloj pa se povremeno javlja manji potok, a na sjevernom dijelu i polumočvarno stanište Kolansko blato koje je zaštićeni ornitološki rezervat.

Kolansko Blato je močvara koja se formirala tijekom posljednjeg ledenog doba (prije više od 13.000 godina) te je rijedak primjer Mediteranskog močvarnog područja. Danas predstavlja jednu od posljednjih močvara ove vrste u Europi.

2.1.3.3. Flora i fauna

Snaga bure i količina morske soli koju ona nanosi na otok ima direktni utjecaj na izgled Paga, odnosno na raspored vegetacije na otoku. Kultivirane površine nalaze se pretežno na Novaljskom, Vlašićkom, Kolanskom, Dinjiškom i Povljanskom polju.

Najčešće biljne vrste na području općine su šume i makije hrasta crnike i medunca, šume bijelog i crnog graba, nekoliko vrsta bora, masline, trske, kamenjarski pašnjaci i livade te poljoprivredne kulture. Na otoku raste i ljekovito bilje kao npr. kadulja, lavanda, ružmarin ili smilje.

Ovca je svojevrsni simbol otoka Paga te isto tako i za Općinu Kolan i „tvorac“ nadaleko poznatog autohtonog Paškog sira i paške janjetine.

U manjem broju na području općine borave i divlje patke, fazani, zečevi, lisice, kornjače, te razne ostale zaštićene ptice u paškim ornitološkim rezervatima.

Ribe u moru oko otoka tipične su za jadransko more, a ponekad se mogu vidjeti delfini ili zalutali veliki kitovi iz sredozemnog mora.

U prirodi nalazimo razne leptire, a jedan od čestih stanovnika ovih krajeva je stričkovac, pretežno narančaste boje, a leti od travnja do listopada.

Na području Kolanjskog blata zabilježeno je 163 endemske vrste gmazova, riba i ptica, zbog čega je 1988. proglašen posebnim ornitološkim rezervatom. Zabilježene su 163 ptičje vrste, od kojih je 66 gnijezdarica. U trščaku gnijezde veliki trstenjak i trstenjak cvrkutić, svilorepa, čapljica voljak, kokošica, mali gnjurac, crna liska, mlakuša, divlja i glavata patka. Na okolnim i vlažnim livadama pet vrsta ševa su gnijezdarice, od kojih je posebno značajna ugrožena velika ševa. Ovdje gnijezde prepelice te niz ptica pjevica (pastirice, trepteljke, svračci, bjelogube, kos, slavuj, grmuše, strnadice, zebrovke...). Značajne su i gnijezdarice okolnih područja. Crvenokljuna čigra i ugrožena mala čigra gnijezde na obližnjem otočiću, a u blato se dolaze hraniti obiljem ribica gambuzija. Čukavica gnijezdi po paškim kamenjarima, a često se u većem broju okuplja na kolanjskim livadama. Ugroženi morski kulik, gnijezdarica paških solana, ovdje je redoviti gost. U vrijeme selidbe i zimovanja u tršćacima se sklanjaju i druge ptice, poput eje močvarice te više vrsta trstenjaka, pataka, gnjuraca i drugih. U proljeće dok su okolne livade poplavljene, na njima se odmaraju i hrane razne čaplje, blistavi ibis, a naročito čurlini za koje je ovo posebno važno područje - zadržava se čak 24 vrste (vivci, prutke, pršljivac, pozviždači, šljuke, žalari i druge).

2.1.3.4. More, podmorje i pomorsko dobro

Područje Općine Kolan pripada geomorfološkoj regiji Rapsko - paški arhipelag koja čini dio makrogeomorfološke regije Sjeverozapadna Dalmacija s otočjem.

Prema Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 141/06, 38/09, 123/11 i 56/16), pomorsko dobro definirano je kao opće dobro od interesa za Republiku Hrvatsku pod njenom osobitom zaštitom, a upotrebljava se ili koristi pod uvjetima i na način propisan zakonom, a čine ga unutarnje morske vode i teritorijalno more, njihovo dno i podzemlje, te dio kopna koji je po svojoj prirodi namijenjen općoj upotrebi ili je proglašen takvim, kao i sve što je tim dijelom kopna trajno spojeno na površini ili ispod nje (morska obala, luke, nasipi, sprudovi, hridi, grebeni, plaže, ušća rijeka koje se izljevaju u more, kanali spojeni s morem, a u moru i morskom podzemlju živa i neživa prirodna bogatstva).

Kad je riječ o Općini Kolan, podmorje je svakako vrijedan resurs općine, o čemu se više može pročitati u poglavlju 2.1.4. Prirodna baština.

Morska obala se proteže od crte srednjih niskih voda i obuhvaća pojas kopna koji je ograničen crtom do koje dopiru najveći valovi za vrijeme nevremena kao i onaj dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni služi korištenju mora za pomorski promet i morski ribolov, te za druge svrhe koje su u vezi s korištenjem mora, a koji je širok najmanje šest metara od crte koja je vodoravno udaljena od crte srednjih viših visokih voda. Morska obala uključuje i dio kopna nastao nasipavanjem.

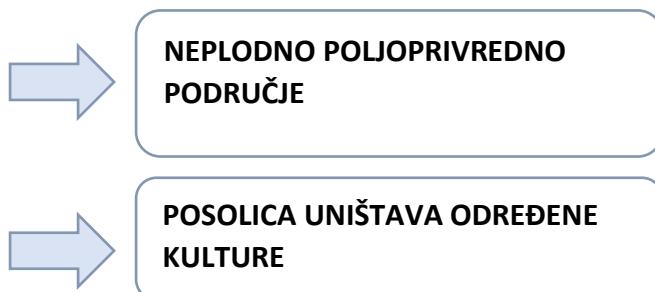
Crtu srednjih viših visokih voda utvrđuje državni hidrometeorološki zavod. Za slučaj da morska obala obuhvaća područja kopna nejednakih širina, kao pomorsko dobro smatrati će se područje kopna veće širine. U slučaju dvojbe, odluku donosi ministar koji određuje i granicu takvog pomorskog dobra.

Na pomorskom dobru ne može se stjecati ni pravo vlasništva ni druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi. Svakome je dopušteno upotrebljavati i/ili koristiti se pomorskim dobrom prema njegovoj prirodi i namjeni, a u skladu s odredbama Pomorskog zakonika.

Smatra se protivnim interesima Republike Hrvatske posebna upotreba i/ili korištenje pomorskog dobra koje bi bili suprotno posebnim propisima o zaštiti okoliša. Pomorskim dobrom upravlja, održava ga i zaštićuje Republika Hrvatska neposredno i/ili putem JL(R)S.

Općina Kolan putem koncesijskih odobrenja upravlja plažama na svome području.

KLJUČNI PROBLEMI- PRIRODNA OBILJEŽJA

2.1.4. Prirodna baština

Krajobrazne, prirodne vrijednosti i posebnosti uključivo kvalitete kulturno-povijesne baštine predstavljaju značajan dio razvojnih resursa Općine Kolan. Naime, budući razvitak ovog područja osnivati će se prvenstveno na visokoj kvaliteti i atraktivnosti prirodnog prostora koji u ekološkom smislu treba zadržati najvišu razinu. U tom pogledu raspoloživi resursi na području Općine Kolan imaju ne samo lokalni značaj, nego i širi županijski.

Postojeća zaštićenost prostora temeljem njegovih krajobraznih, prirodnih i drugih vrijednosti povećati će se u budućnosti kroz određivanje novih zaštićenih područja, kako bi se postoeće vrijednosti u potpunosti očuvale i unaprijedile.

1. Naziv: DUBRAVA – HANZINA (K.O.Kolan / K.O.Pag)

Kategorija: ZNAČAJNI KRAJOBRAZ

- Registar: (zaštićenih građevina prirode)
- Reg. broj: 813
- Područje zaštite: Crnika, Rt Hanzina, Girišće, Rt Filino, Dubrava, Rt Pošta, Rozin Bok
- Površina zaštite unutar Općine Kolan: oko 43 ha
- Obrazloženje zaštite: Paški zaljev je najveći otočni zaljev i u krajobrazu ostavlja dojam prostranog izduženog jezera. Ovu pejsažnu specifičnost dopunjaju geomorfološke zanimljivosti obalnog

pojasa, uvjetovane kontaktom stijena različite otpornosti. Ove zanimljivosti najjače su izražene u cca 6,0 km dugom pojusu ispod najvišeg vrha otoka (Sv. Vid-348 m.n.m.). Istočni obronci ovog brdskog lanca spuštaju se k moru nizom slikovitih i često bizarnih "kukova" i "greda" stvorenih u vapnencu radom denudacionih, korozionih i eolskih procesa. Uski obalni pojas pod brdom formiran je, u flišu i kvartarnim sedimentima, koji su ovdje neobičnog raznolikog facijesa (lapori, pješćenjaci, breče, laporoviti vapnenci, i sl.), pa su iz tog rezultati i raznoliki litoralni detalji: male pješčane uvale, stjenoviti rtovi, sike itd. Budući da je obalna zona djelomično i pod šumom, možemo reći da je ovo jedan od najzanimljivijih i najljepših djelova otoka Paga. Registracija je izvršena 30. lipnja 1986. godine u tadašnjem Republičkom zavodu za zaštitu prirode.

2. Naziv: Područje KOLANJSKO BLATO - BLATO ROGOZA /K.O.Kolan

Kategorija: POSEBNI ORNITOLOŠKI REZERVAT

- Registar: (zaštićenih građevina prirode)
- Reg. broj 815
- Područje zaštite: Slatina, Gajac, Kaštel, Rogoza (dio u Općini Kolan i Gradu Novalji) površine oko 180 ha
- Površina zaštite unutar Općine Kolan: 159 ha2
- Obrazloženje zaštite: Kolanjsko blato-Blato Rogoza smješteno je u sjeverozapadnom dijelu Kolanjskog polja, jugoistočno od naselja Kolanjski Gajac. Ova depresija obrasla je vrlo zanimljivom močvarnom vegetacijom. Ovdje je zastupljeno nekoliko biljnih zajednica. Najveće površine zauzimala je zajednica trstike rančica (*Scirpetum maritimi*), ali je u posljednjih nekoliko godina primjećen nestanak ove zajednice, koju je zamijenila trska (*Phragmites communis*). Bilo bi zanimljivo ispitati uzroke ove promjene. Na dubljim vodenim površinama dolazi zajednica mrijesnjača i podvodnica (*Potameto*, *Najadetum*), a uz zapadni rub močvare nalaze se slanuše primorskog i oštrog sita (*Juncetum maritimo- acuti*). U jugoistočnom dijelu blata razvijena je livada šiljevine i primorskog trupca (*Schoeno-Plantaginetum maritimi*), livada jagodaste djeteline i klasulje, kao i vlažna livada Pospihalove pukovice i primorske beskoljenke. Ova mediteranska močvara, jedna od posljednih na našoj obali, od velikog je značaja za ptice cijele Europe. Tokom zime, kao i za vrijeme proljetne i jesenske migracije, ovdje se zadržava kvalitativno i kvantitativno vrlo bogat ptičji svijet: patke, liske, gnjurci, vodene kokošice, trstenjaci, čaplje, različite šljukarice i dr. Treba istaknuti da su u današnje vrijeme mediteranske močvare prava rijetkost. Uz našu obalu preostalo je svega nekoliko ovakvih lokaliteta, čiji značaj stalno raste, obzirom na sve veću ugroženost močvarne ornitofaune i nestanak močvarnih biotopa u cijeloj Europi. Na međunarodnom nivou vodi se nekoliko akcija za očuvanje močvarne ornitofaune i njihovih staništa (IWRB- Međunarodni ured za istraživanje ptica vodarica, ICBP-Međunarodni savjet za zaštitu ptica i dr.).

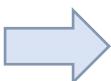
3. Naziv: UVALA ZRĆE / K.O.Novalja, K.O.Kolan

Kategorija: ZNAČAJNI KRAJOBRAZ

- Registar (zaštićenih građevina prirode)
- Reg.broj 817
- Područje zaštite: Zrće, Caska, Blato, Sv.Juraj, Grgurevac (dio u Gradu Pagu)
- Površina zaštite unutar Općine Kolan: oko 51 ha2
- Obrazloženje zaštite: Pag ide u red otoka s najvećim brojem pješčanih i šljunčanih plažana našoj obali. Ovo je uvjetovano geološko-petrografskom građom otoka: u dinarskom smjeru pružanja smjenjuju se vapnenačke i flišne zone; vapnenci čine više brdovite dijelove otoka, a u mekšem

flišu formirana su paška polja, zaljevi i uvale s plažama. Najveća i najduža takva flišno-kvartarna zona ide od Dinjiške uvale preko Paškog zaljeva do Drage (Stare Novalje). Na kraju Paškog zaljeva, blizu Novalje, stvorena je tako jedna od naših najljepših plaža Zrće, u istoimenoj uvali. Njena dužina iznosi oko 500 metara, a širina i do 50 metara, a tvore je sitni šljunak i pjesak, koji se nastavlja daleko u more. Dio neposrednog zaleđa pokriva zasađena borova šuma alepskog i crnog bora (*Pinus halepensis*, *Pinus nigra*), što daje još veću pejzažnu i turističku vrijednost plaži i cijelom području.

KLJUČNI PROBLEMI- PRIRODNA BAŠTINA

NEDOVOLJNO ULAGANJE I PROMOCIJA KOLANJSKOG BLATA

2.1.5. Kulturno - povijesna baština

Na području Općine Kolan postoje podaci o arheološkim lokalitetima, etnološkim građevinama, etnološkom području, sakralnim i civilnim građevinama te pokretnim kulturnim dobrima i to:

Arheološki lokaliteti: Trasa rimskog akvadukta Caska–Kolan, Kavrle-nalazište kasnoantičkih grobova i keramike, Gračiće prapovijesna gradina, Mala Grbica kod Kolana-grobni humak Gornji Gradac, gradina Donji Gradac, gradina Drage, pojedinačno nalazište, Ostaci crkve Sv. Duha na području Crkvine, Arheološko područje uz crkvu Sv. Mauricije (Punta Mira) kod Kolanjskog Gajca.

Etnološke građevine: Rudina + Šuprahini dvori s Kaštelom-graditeljski sklop, Zubovićevi dvori, Gligorini dvori, Šugarovi dvori, Langverovi dvori, Carev dvor.

Etnološko područje: Franjevica i Slatina niz stočarskih stanova i Punta na dijelu Veternice-ostaci ruralne arhitekture.

Sakralni objekti

Sakralne građevine: Župna crkva Sv. Luke u Kolanu, Crkva Sv. Jerolima u Kolanjskom polju, Kapelica Sv. Nikole u Mandramu i Kapelica Srca Isusovog na ulazu u Kolan.

➤ Crkva Sv.Luke – Kolan

Slike 3. i 4. Crkva sv. Luke i kamena spomen ploča

Izvor: Općina Kolan, 2021.

Župa Kolan je župa sv. Luke, evanđeliste, a potječe iz 11. st. Za župnu crkvu sv. Luke ne zna se sigurna godina izgradnje, ali se ipak navodi 15. stoljeće. Predaja govori da su Kolan gusari dva puta spalili i porušili do temelja i da se selo uvijek iznova brzo podizalo, ali da se, nakon trećega takvog uništenja, dugo nije oporavilo niti je župna crkva "sv. Luke i Marka" bila obnovljena tako da je narod išao na misu u Dubravu, u crkvu Svetе Marije. Kada su Kolanjci svoju crkvu i ovaj put obnovili, kao zaštitnik crkve spominje se samo sv. Luka, ne i sv. Marko, ali su njegov kip u crkvi dugo sačuvali, sve do početka 20. stoljeća.

Posvećena je bila 1759. godine, potom obnovljena 1905. pa 1929. te 1995. za župnika don Nedjeljka Badurine, preminuo u rodnom Lunu 31.10.2003. U 2003. ponovno se obnavlja. Godine 1705. bio je u Kolalu župnik don Luka Sabalić, Pažanin, i ostalo je zabilježeno da se za njegovoga župnikovanja popravljala crkva, da su je digli za jedan metar, da su izvadili šimble (daske) i pokrili je pod kupe. Isto piše da je župni dvor bi sve do 1822. pokriven šimblonom, tj. dašćicama.

Župna crkva u Kolalu posvećena je Sv. Luki Evanđelistu, ima tri oltara. Glavni oltar, na kojem se nalazi svetohranište, posvećen je sv. Luki, lijevi pokrajnji posvećen je na čast Majke Božje, Gospe Karmelske, a drugi na čest Presvetoga Srca Isusovog.

Godine 1888. o crkvi je zapisano da je duga 12 m, široka 5, a visoka 8 m i da je oko nje groblje, da su dva zvona nabavljeni 1875. a da se iznad glavnih vrata uzdiže zvonik, bifora s dva zvona. Župom je tada upravljao don Šime Oštarić. Danas ima tri oltara. Na glavnem se po sredini nalazi drveni kip sv. Luke, ap. i ev. Po strani su kipovi sv. Josipa i sv. Ivana Krstitelja, te sv. Ćirila i Metoda. Na vrhu se oltara još nalazi manji, veoma vrijedni kip sv. Jurja na konju. U crkvi su još dva pobočna oltara. Bl. Dj. Marije Karmelske (kip Gospe s Djetetom) i Srca Isusova. Osim kipa Srca Isusova na njemu je i svetohranište. Uokolo crkve (i u samoj crkvi) nalazi se srednjovjekovno groblje. Novije groblje se nalazi u polju. Potpuna obnova župne crkve i njezina okoliša dovršena je 2007. (stavljen novi pod, obnovljen drveni retabl glavnog oltara, arhipendij vraćen kao glavni oltar, novi oltar i ambon, mozaici na sporednim oltarima, popločano dvorište oko crkve, nova kapelica Gospe Lurdske, 12 kamena s glagoljicom napisanim imenima dvanaestorice apostola... Blagoslov obnovljene crkve i novog oltara župljeni su proslavili 18. listopada 2002. Svečano euharistijsko slavlje s obredom blagoslova oltara predvodio je domaći sin don Čedomil Šupraha sa župnikom mjesta don Krešom Ćirkom i svećenicima otoka. Kao pripravu za ovo župno slavlje predvodili su trodnevnicu don Srećko Frka-Petešić, don Šime Kevrić i don Josip Kokić. Župljeni su u velikom broju pohađali obnovljenu crkvu ovih dana slavlja. U sakristiji: srebrni procesionalni križ i piksida za sveti pričest, ciborij – veoma stari i vrijedni. U župnom uredu se nalaze: srebrni kalež s pozlaćenom čaškom. Veoma bogato ukrašen narodnim motivima. Rad je domaćeg majstora. To svjedoči i natpis u unutrašnjosti drška: JERKO PETRIĆ, ZLATAR, ŠIBENIK, 1918. Posudice za sv. ulja (2); Srebrena kandela za vječno svjetlo s natpisom: ANTONIO ŠUGAR – 1851. Župi pripada i mjesto Mandre, smješteno 4 km južnije, uz obalu. Kao naselje formirano je 1935. god. Šematizmi s početka 20. st. samo napominju da Mandre imaju 1 kuću sa 5 žitelja. Župna kuća potječe još iz 18. st. Više pute je obnavljana. Osnovna je škola područna, izgrađena 1903. god. Nadbiskup Marijan Oblak je nakon koncelebriranoga misnog slavlja blagoslovio 26. prosinca 1974. god. u 17 s. novi vjeroučuju dvoranu. Svake godine na blagdan Gosape od Karmela ("Karminica") održi se svečana procesija po mjestu s Gospinim kipom.

➤ **Kolanjska zvona**

Kolanjski je zvonik ugrađen u pročelje crkve, a podignut 1924. god. Ima dva zvona, manje zvono je "živo", promjera 67 cm. Godina lijevanja je 1875. Likovi: sv. Luke (s volom), motiv Golgotе (Raspeta i s majkom Marijom i sv. Ivanom), sv. Sebastijan, sv. Jeronim i Gospa Karmelska. Specifičnost zvona je što po njemu ima dosta lijepih ukrasa. U okviru medaljona je natpis ljevaonice: FRATELLI DE POLI, PREMIATI FONDITORI IN VITTORIO. Veće zvono, "mrtvo" je promjera 66 cm a u podnožju velikim

slovima natpis: SV. LUKA, MOLI ZA NAS! Izrađeno i nabavljeno je u Ljubljani 1929. u Ijevaonica: STROJNE TOVARNE IN LIVARNE – LJUBLJANA, ŠT. 2157 – 1929. Zvono je bogato ukrasima po čitavoj površini, obrubljenog hrvatskim pleterom.

Zvonik crkve Sv.Luke 2017. godine srušen je do temelja te je na mjestu „starog“ zvonika izgrađen novi zvonik obložen kamenom. Gradnja je trajala od 2017. do 2020. godine kada je 10. listopada 2020. godine Zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić podijelio sakrament svete potvrde ili krizme za 19 krizmanika, te blagoslovio novi, 17 metara visok zvonik župne crkve sv. Luke.

Na području Kolana se još nalazi kapela sv. Antona u lučici zv. Šimuni. U polju Slatina nalazi se i zavjetna crkvica sv. Jeronima u polju Slatina. Nedaleko župne crkve nalazi se crkvica sv. Vida.

Slika 5. Crkva Gospe Snježne - Mandre

Izvor: Općina Kolan, 2021.

Crkva Gospe od snijega u Mandrima (ovo novo naselje uz more, s oko 400 stanovnika), sagrađena je 2005. godine, zalaganjem župnika don Kreše Ćirka. Jednobrodna građevina sa zvonikom u obliku križa. Crkva ima oltar i ambon, ali još nema zvona. Umjesto zvona koriste se zvučnici.

- Suhozidi

Slika 6. Suhozidi

Izvor: Općina Kolan

Kao i na području cijelog otoka Paga, tako i u Kolalu postoje mnogobrojni suhozidi. Suhozidi su dio ne samo kulturne baštine Dalmacije, već i otoka Paga. Prvotno građeni u svrhu razgrađivanja terena, danas su nezaobilazni dio turističke atrakcije na području otoka. Posebnost suhozida leži u njegovoj jednostavnosti – za izgradnju istog, koristi se samo prirodni kamen. U našem polju može se vidjeti mukotrpan rad predaka koji su svojim trudom i strpljivosti izgradili ove impresivne zidove koji, osim

što razgrađuju terene, služe i kao utočište za razne životinje i biljke. Na području općine Kolan, udruga Suhozid brine o očuvanju i zaštiti suhozida, kao i o održavanju tradicije izrade prepoznatljivih suhozida.

➤ Povijest

Kulturna dobra upisana u Registrar RH

Kulturna baština, materijalna i nematerijalna, zajedničko je bogatstvo čovječanstva u svojoj raznolikosti i posebnosti, a njena zaštita jedan je od važnih čimbenika za prepoznavanje, definiranje i afirmaciju kulturnog identiteta. Ministarstvo kulture razvija mehanizme i uspostavlja mјere zaštite kulturne baštine s ciljem osiguranja njene održivosti što podrazumijeva identificiranje, dokumentiranje, istraživanje, održavanje, zaštitu, korištenje kao i promicanje njenih vrijednosti.

Kulturnu baštinu čine pokretna i nepokretna kulturna dobra od umjetničkoga, povjesnoga, paleontološkoga, arheološkoga, antropološkog i znanstvenog značenja.

Arheološka nalazišta i arheološke zone, krajolici i njihovi dijelovi koji svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru. Nematerijalni oblici kulturne baštine i pojave čovjekova duhovnog stvaralaštva u prošlosti kao i dokumentacija i bibliografska baština i zgrade, odnosno prostori u kojima se trajno čuvaju ili izlažu kulturna dobra i dokumentacija o njima. Vrijednosti kulturne baštine prepoznajemo kao starosne, povjesne, kulturne, umjetničke i autentične.

Tablica 6: Kulturna dobra upisana u Registrar Republike Hrvatske

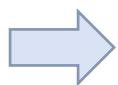
Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
Z-349	Kolan	Crkva sv. Jerolima u polju	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-841	Kolan	Crkva sv. Vida	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Izvor: Registrar kulturnih dobra, Ministarstvo Republike Hrvatske, 2018.

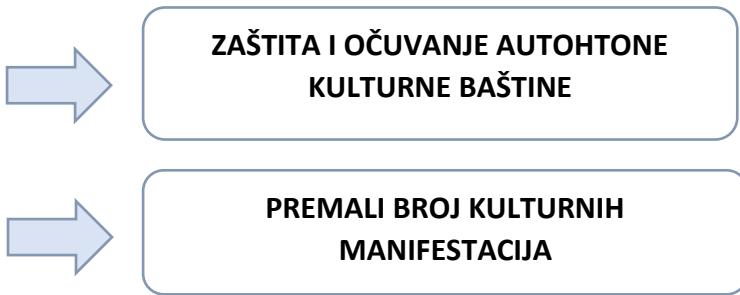
U Općini Kolan nalaze se dvije sakralne graditeljske baštine za koje je nadležan Konzervatorski odjel u Zadru. Pripadaju grupi nepokretnog kulturnog dobra - pojedinačno te imaju pravni status zaštićenog kulturnog dobra. Prva navedena građevina je Crkva sv. Jerolima u polju koja je smještena na blagoj uzvisini u središtu Kolanjskog polja na otoku Pagu. Jednobrodna je građevina s izduženom apsidom. Presvođena je bačvastim, malo zašiljenim svodom. U unutrašnjosti su bočni zidovi raščlanjeni sa po četiri niše, od kojih je treća nešto povиšena rastvorena malim prozorom. Crkva je sagrađena kao dar paškog plemića Grbin Bonina, krajem XV. ili početkom XVI.st.

Druga zaštićena građevina je Crkva sv. Vida koja je jednobrodna građevina s polukružnom apsidom na istočnoj strani. Presvođena je blago prelomljenim poluvaljkastim svodom oslonjenim na jaku pojasnicu koja se preko profiliranih imposta oslanja na dva bočno postavljena pilastera. Svod je djelomično urušen u drugom traveju kao što je urušena i kalota apside. Crkva je građena od fino priklesanog uslojenog kamena. Premda djelomično urušena crkva spada u grupu najznačajnijih spomenika srednjovjekovne arhitekture na otoku Pagu.

KLJUČNI PROBLEMI- KULTURNA BAŠTINA

NEDOVOLJNO ISTICANJE KULTURE

2.1.6. Zaštita prostora

ZAŠTITA KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

Krajobrazne, prirodne vrijednosti i posebnosti uključivo kvalitete kulturno-povijesne baštine predstavljaju značajan dio razvojnih resursa Općine Kolan. Postojeća zaštićenost prostora temeljem njegovih krajobraznih, prirodnih i drugih vrijednosti povećati će se u budućnosti kroz određivanje novih zaštićenih područja, kako bi se postojće vrijednosti u potpunosti očuvale i unaprijedile. Popis zaštićene prirodne baštine detaljnije je opisan u poglavlju 2.1.4. Prirodna baština.

Prostornim planovima se usklađuje i ograničava građenje na područjima od izrazite važnosti za općinu Kolan (zaštićena područja).

Prostorni plan predstavlja osnovnu prostorno-plansku dokumentaciju kojom se provodi usmjeravanje prostornog razvijanja, usuglašavanjem namjenskog korištenja prostora i očuvanja prirodnih resursa u okvirima održivog razvijanja.

ZAŠTITA MORA I VODA

Na temelju članka 54. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 110/2007), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 20. lipnja 2008. godine donijela UREDBU O KAKVOĆI MORA ZA KUPANJE.

More za kupanje razvrstano prema članku 20. stavcima 1. i 2. ove Uredbe prikazuje se na kartografskom prikazu i na informativnoj ploči morske plaže obojanim kružnim simbolom:

- izvrsno: plavo,
- dobro: zeleno,
- zadovoljavajuće: žuto,
- nezadovoljavajuće: crveno.

Na području Općine Kolan redovito se na godišnjoj bazi provodi ispitivanje kakvoće mora te je na svim lokacijama u posljednjih pet godina na kojim je vršeno ispitivanje, kakvoća ocjenjena ocjenom izvrsno.

Zakonom o vodama (NN 153/09, 130/11) za izvorišta vode za piće određuje se najviša razina zaštite. Slivno područje izvorišta vode koje se koristi za javnu vodoopskrbu mora biti zaštićeno od onečišćenja i drugih utjecaja koji mogu nepovoljno utjecati na zdravstvenu ispravnost i izdašnost izvorišta. Zaštita

se provodi u skladu sa županijskom ili općinskom odlukom o zaštiti izvorišta kojom se utvrđuju vodozaštitne zone izvorišta i režimi zaštite po zonama.

ZAŠTITA KULTURNIH DOBARA

Lokalna samouprava preuzima odgovornost za poduzimanje pravovremenih radnji za očuvanje i zaštitu kulturne baštine na području Općine Kolan. Slijedi popis zaštićenih kulturnih dobara na području Općine Kolan.

Arheološki lokaliteti

Trasa rimskog akvadukta Caska–Kolan, Kavrle-nalazište kasnoantičkih grobova i keramike, Gračišće prapovijesna gradina, Mala Grbica kod Kolana-grobni humak Gornji Gradac, gradina Donji Gradac, gradina Drage, pojedinačno nalazište, Ostaci crkve Sv. Duha na području Crkvine, Arheološko područje uz crkvu Sv. Mauricije (Punta Mira) kod Kolanjskog Gajca.

Etnološke građevine

Rudina + Šuprahini dvori s Kaštelom-graditeljski sklop, Zubovićevi dvori, Gligorini dvori, Šugarovi dvori, Langverovi dvori, Carev dvor.

Etnološko područje

Franjevica i Slatina niz stočarskih stanova i Punta na dijelu Veternice-ostaci ruralne arhitekture
Sakralne građevine:Župna crkva Sv. Luke u Kolanu, Crkva Sv. Jerolima u Kolanjskom polju, Kapelica Sv. Nikole u Mandramu i Kapelica Srca Isusovog na ulazu u Kolan.

Civilne građevine

Stara osnovna škola u Kolanu, Kaštel u polju Franjevica kod Kolanjskog Gajca. Memorijalna baština: Spomen područje masovne poslijeratne grobnice u Kolanjskom Gajcu.

Pokretna kulturna dobra

Zbirka crkvenih predmeta-Inventar župne crkve Sv. Luke, Etnografska zbirka Kolan, koji najvećim dijelom nisu istraženi, a dobiveni su na temelju evidencije i stručne literature, koja se nalazi u Državnoj upravi za zaštitu kulturne baštine u Zadru.

KLJUČNI PROBLEMI- ZAŠTITA PROSTORA

2.1.7. Kvaliteta života i stanje infrastrukture

Općina Kolan s obzirom na veličinu naselja, ima relativno dobru opremljenost prostora prometnom i komunalnom infrastrukturom, odnosno s postojećom razvijenosti prometne mreže osigurana je kvalitetna povezanost svih naselja. Međutim potrebno je poboljšati prometnu infrastrukturu na dijelu obalnog područja.

Neriješena odvodnja otpadnih voda sa priobalnog područja, predstavlja značajan nedostatak i problem komunalne infrastrukture, a važnost i nužnost izgradnje sustava, usko je vezana uz zaštitu morskog akvatorija.

Iako vodoopskrbni sustav zadovoljava današnje potrebe, nužni su određeni pothvati kako bi se sam sustav poboljšao te osigurala kvalitetnija vodoopskrba tijekom cijele godine, a posebice tijekom turističke sezone, kad na području obitava veliki broj turista.

2.1.7.1. Komunalna infrastruktura

Voda i vodnogospodarski sustav

Kao što je prethodno navedeno, komunalna infrastruktura na području općine Kolan zahtjeva određena ulaganja kako bi se podigla na višu razinu, te postala kvalitetna. Važnost poboljšanja sustava vodoopskrbe ogleda se u osiguranju kvalitetnije vodoopskrba tijekom cijele godine, a posebice tijekom turističke sezone, kad na području obitava veliki broj turista.

Za područje Općine Kolan za naselja Kolan i Mandre o vodoopskrbi brine komunalno društvo Komunalno društvo Pag d.o.o., Komunalije d.o.o. Novalja sudjeluju u distribuciji vode i odvodnje u naselju Kolanjski Gajac te intervencijama na sustavima odvodnje. Opskrba vodom realizira se preko regionalnog vodoopskrbnog sustava Hrvatskog primorja južni ogrank. Iz „Vodovoda Hrvatsko primorje – južni ogrank“ opskrblije se sjeverni dio otoka do grada Paga (područja Mandre, Kolan Šimuni, Grad Pag).

Maksimalne količine vode koje se mogu koristiti su 70 - 110 l/s. Za vodovod Hrvatsko primorje – južni ogrank zahvaćena je voda u tlačnom tunelu HE Senj. Voda se nakon pročišćavanja postupkom filtracije i dezinfekcije, sustavom cjevovoda, precrpne stanice Stinica i prekidnih komora Lokva, Stinica i Koromačina, raspodjeljuje komunalnim organizacijama koje je dalje raspodjeljuju svojim distribucijskim sustavom potrošačima. Voda se doprema na otok Pag s kopna kroz dvije podmorske cijevi do PK Komorovac, gdje se doklorira. Dalje se gravitacijski transportira glavnim transportnim cjevovodom do Čvora 1 gdje se grana u dva smjera: smjer Novalja i smjer Pag.

1.Smjer Kolan - cjevovodom (Č Ø 273- dužina 1935 m) za područje Kolana.

- na cjevovodu (Č Ø159 m) se nalazi : CS Kolan (Q=15 l/s)(k.t. 106 m.n.m.) i vodosprema Kolan (K.G.V.165 m.n.m.) ,Vol=100 m³ koja opskrbljuje mjesto Kolan.

- na cjevovodu (Č Ø 200 m) nalazi se PK Šimuni (K.G.V. 115,50 m.n.m.) Vol= 60 m³, nadalje se cjevovodom PVC Ø 225 – dužine 817,50 m grana vodovod na cjevovod PVC Ø 140/200 – dužine 1265 m do vodospreme Mandre (K.G.V.86 m.n.m.) , Vol= 250 m³ i 500 m³ - kojom se opskrbljuje mjesto Mandre.

Crpne stanice

CS Kolan (Q=15 l/s)

Odnos između KD PAG d.o.o. Pag i Komunalije d.o.o. Novalja definiran je Ugovorom.

Na području Općine Kolan nalazi se prirodni voden resurs Kolanjsko blato. To je močvarno stanište koje se ističe bogatstvom i raznolikošću ptičjeg svijeta. Radi svoje važnosti za očuvanje biološke raznolikosti zaštićeno je kao ornitološki rezervat. Međutim, kvaliteta vode je vrlo upitna.

Na području je prisutan zaostatak razvijenosti usluga javne odvodnje za uslugama javne vodoopskrbe. Podaci iz 2021. godine govore kako se na području Općine Kolan nalaze 532 priključka na sustav odvodnje otpadnih voda, dok pokrivenost JLS sustavom iznosi tek 26%.

Između Grada Paga, Općine Kolan i Općine Povljana te direktora komunalnih društava potpisani je sporazum o udruživanju u projekt aglomeracije za dio otoka Paga koji se nalazi u Zadarskoj županiji. Tim projektom u sklopu aglomeracije će se potpuno unaprijediti i izgraditi sustav odvodnje na području.

Postupanje s otpadom

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (RH) za razdoblje 2017. do 2022. („Narodne novine“, br. 3/17) određuje i usmjerava gospodarenje otpadom na području RH te se na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom određuju mјere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada.

Prema Pravilniku o katalogu otpada („Narodne novine“, br. 93/15) postoji nekoliko vrsta otpada. Za identifikaciju nastalog otpada koristi se Katalog otpada naveden u Pravilniku o katalogu otpada („Narodne novine“, br. br. 93/15), koji je usklađen s europskim popisom otpada (engl. European List of Waste), a sadrži Popis sa više od 800 vrsta otpada označenog tzv. ključnim brojem otpada. Otpad je razvrstan u dvadeset grupa ovisno o svojstvima i mjestu nastanka, odnosno o djelatnostima koje ga generiraju (stvaraju).

Za 6 kategorija (ambalažni otpad, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatore, otpadne gume, električni i elektronički otpad) razvijeni su nacionalni sustavi sakupljanja i uporabe.

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mјere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Gospodarenje otpadom provodi se na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a osobito kako bi se izbjeglo sljedeće:

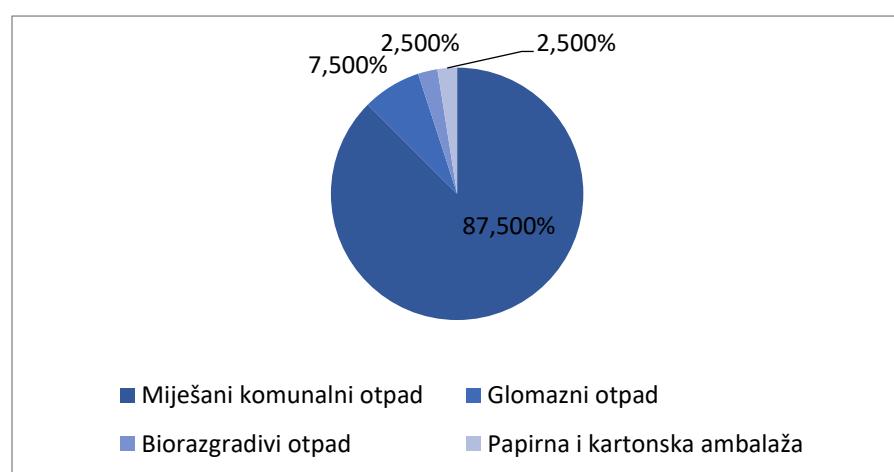
- rizik od onečišćenja voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti,
- pojave neugode uzorkovane bukom i/ili mirisom,
- štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa,
- nastajanje eksplozije ili požara.

Od studenog do veljače odvoz miješanog komunalnog otpada s područja naselja Kolanjski Gajac odvija se jednom tjedno, od ožujka do svibnja te u listopadu odvija se dva puta tjedno, u lipnju i rujnu tri puta tjedno, dok se tijekom srpnja i kolovoza odvoz miješanog komunalnog otpada odvija svaki dan u tjednu. Stanovnici Općine Kolan korisni otpad mogu odvajati i putem „zelenih otoka“ ili putem spremnika ili vrećica na „kućnom pragu“.

Sakupljanje posebnih kategorija otpada putem „zelenih otoka“ osigurano je na način da stanovnici sami donose otpad i odlažu ga u odgovarajuće označene spremnike (boja spremnika, natpisi na spremnicima). Pomoću „zelenih otoka“ i spremnika ili vrećica na „kućnom pragu“ sakuplja se korisni otpad (papir, staklo, plastika i metal).

Na području Općine Kolan nije uspostavljeno reciklažno dvorište, no Općina Kolan je za svoje potrebe pribavila mobilno reciklažno dvorište.

Grafikon 3: Prikaz sastava sakupljenog otpada u 2015. godini

Izvor: Općina Kolan

Kao što se može vidjeti na grafikonu, najveći udio u ukupnoj količini sakupljenog komunalnog otpada na području općine Kolan u 2015. godini čini miješani komunalni otpad sa 87,5%, zatim slijedi glomazni otpad sa 7,5% te biorazgradivi otpad i papirna i kartonska ambalaža sa po 2,5% u ukupnoj količini otpada.

Tablica 7. Davatelji javne usluge prikupljanja otpada i postojeće građevine za gospodarenje otpadom na području Općine Kolan za 2020.g

Davatelj javne usluge prikupljanja otpada	Odlagalište na području JLS	Reciklažno dvorište (RD) / mobilno reciklažno dvorište (MRD)
Čistoća Kolan d.o.o., Arburoža d.o.o. Novalja	Caska	1 RD u Novalji, 1 MRD

Izvor: Općina Kolan (2021.)

Energetski sustav

Napajanje područja Općine Kolan osigurava se na 10(20) kV naponskom nivou iz trafostanice 110/10 kV PAG (trasa Nin - Pag - Novalja - Rab - Krk - Omišalj – Melina), koja je smještena izvan granica plana (na području Grada Novalje). Pokrivenost električnom energijom je 99%. Trafostanica 110/10 kV PAG svojim kapacitetom osigurava razvoj za cijelo konzumno područje koja napaja, a time i za predmetno područje. Obzirom na očekivanu povećanu potrošnju sadašnjih potrošača i buduću izgradnju, neophodno će biti potrebno dograditi postojeću 10(20) kV mrežu u dijelu gdje je ona već izvedena, odnosno izgraditi po potrebi novu u dijelu gdje nije izgrađena.

Groblja

Na području Općine Kolan nalazi se u korištenju jedno groblje (Kolan) sa površinom od 0,15 ha. Planirano je proširenje groblja za 0,41 ha te otprilike 50 novih grobnih mjesta.

2.1.7.2. Prometna infrastruktura

Prometna povezanost Općine Kolan uključuje pomorski, cestovni i u novije vrijeme zračni promet vezan uz Zadarsku zračnu luku. Neposrednu uz Općinu Kolan prolazi državna cesta D106, na sjevernom kraju ta cesta završava u uvali Žigljen gdje je trajektom povezana s kopnom u uvali Prizna a na južnom dijelu otočna je magistrala preko Paškog mosta povezana s Dalmacijom i županijskim središtem Zadrom. S obzirom da je Općina Kolan smještena na otoku, prometno povezivanje s kopnom odnosno s nacionalnom mrežom putova izuzetno je važno, kako za turizam, tako i za gospodarstvo u cijelini. Glavni administrativni, gospodarski i prometni centar je Grad Pag iz kojeg se granaju ceste prema ostalim većim i dalje manjim centrima i mjestima na otoku. Tranzit robe i ljudi pretežito se odvija putem navedenih infrastrukturna što daje direktnu korist za to područje.

Cestovni promet

Osnovnu mrežu cesta čine:

1. Ostale državne ceste
2. Lokalne ceste
3. Nerazvrstane ceste
4. Autocesta

Prometnu mrežu na području naselja Kolan čine slijedeće javne prometne površine: Državna cesta D106, Glavna mjesna ulica (lokalna cesta L63002), Sabirne ulice (lokalna cesta L63003), Ostale ulice (stambene), Pristupne ulice, Postojeće prometne (kolne i pješačke) površine, Parkirališni prostor / promet u mirovanju, Pješačke površine –nogostupi.

Osnovni smjer je državna cesta D106, koja je Odlukom o razvrstavanju javnih cesta prometnica od trajektnog pristaništa Žigljan - Novalja - Pag - Ražanac - Posedarje (priključak na A-1) uvrštena u državne ceste a čija dužina iznosi 73,4 km. Cesta ide od Paškog mosta (dug 301 metar) prema Pagu i dalje prema Općini Kolan, te na svom putu obuhvaća i čitav niz manjih mesta i turističkih centara granajući se na lokalne ceste. Mostom je Općina spojena sa kopnom te autocestom Zagreb-Split. Državna cesta dijelom prolazi rubnim (sjevernim) dijelom naselja, a dijelom kroz samo naselje gdje se na nju spaja lokalna cesta L 63002 u funkciji glavne mjesne ulice. Rekonstrukcija i uređenje državne ceste provodi se prema uvjetima nadležne Državne uprave za ceste.

Lokalne ceste koje prolaze Općinom Kolan su L-63002: Kolan D106 - D106, L-63003: Kolan (L63002) - Mandre, L- 63004: L63003 – Šimuni.

Lokalna cesta L 63003 - sabirna ulica

Sabirna ulica prolazi kroz gusto izgrađeno područje naselja gdje se zadržava postojeća širina koridora uz mogućnost manjih proširenja na dijelu gdje to dozvoljava postojeća izgradnja. Dionica ove lokalne ceste na dijelu kojim prolazi kroz naselje, odnosno unutar obuhvata Plana ima funkciju sabirne ulice.

Lokalna cesta L 63002 - Glavna mjesna ulica

Glavnu mjesnu ulicu čini dionica postojeće lokalne ceste L 63002 koja prolazi središnjim dijelom naselja Kolan i u nastavku dionica državne ceste u dijelu kojim prolazi kroz neizgrađeni dio građevnog područja naselja.

Tablica 8: Udaljenosti od hrvatskih i europskih središta

Zadar	66 km
Zagreb (trajektom)	231 km
Split	203 km
Dubrovnik	396 km
Rijeka	143 km
Ljubljana	248 km
Luka Zadar	88 km
Zračna luka Zadar	66 km

Izvor: Općina Kolan

Pomorski promet

Povezanost pomorskim putem je od osobite važnosti za Općinu Kolan. Općinu s kopnom povezuje i trajektna veza Prizna – Žigljen (vožnja traje oko 15 min, učestalost 13 polazaka od 01.01 do 02.06 i od 03.10 do 31.12, 21 polazak od 01.07. do 04.09.) Uz trajektnu liniju, postoji katamaranska linija otok Pag (Novalja) – Rab-Rijeka koja svakodnevno prometuje.

Poštanski promet

Glavni poštanski centar za poštanski promet Zadarske županije nalazi se u gradu Zadru, dok u svim jedinicama lokalne samouprave djeluju poštanski uredi. Za područje cijele Općine glavni poštanski ured nalazi se u naselju Kolan na adresi Trg kralja Tomislava 3. Poštanski ured pruža poštanske i financijske usluge.

Telekomunikacije

Razvitak telekomunikacijskog sustava razmatranog područja, omogućuje uključivanje otoka i Općine Kolan u općenacionalne, europske i svjetske razvojne tokove te konačno uklanjanje stoljetni osjećaj izoliranosti svojstven stanovnicima naših otoka. Kvalitetan sustav telekomunikacija svih vrsta pojačava osjećaj sigurnosti kod pučanstva, posebno u slučajevima hitne medicinske intervencije i zbrinjavanja i sl., a što je opet od dragocjene važnosti u turizmu, u kojem ako te veze ne postoje ili su slabo razvijene, postaju limitirajući faktor ukupnog razvoja. Osim toga, dobre telekomunikacije bitno će utjecati, direktno ili indirektno, na odlučivanje mladih ljudi da ostanu ili dođu na ovo područje i tu ostvare obiteljsku i vlastitu životnu egzistenciju.

Tablica 9. Broj modula, kapacitet te broj spojenih veza na području općine Kolan

Naziv UPS-a	Broj modula	Kapacitet	Broj spojnih veza
UPS Gajac	(13)	1.664	180
UPS Kolan	(4)	512	90
UPS Mandre	(10)	1.280	150
AXE	(27)	3.456	420
Novalja/ukupno			

Izvor: Općina Kolan

2.1.7.3. Društvena i zdravstvena infrastruktura

Predškolski odgoj

Sukladno Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13) predškolski odgoj obuhvaća programe odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi koji se obavljaju u dječjim vrtićima, a provodi se za djecu od navršenih šest mjeseci do polaska u osnovnu školu. Na području Općine u planu je izgradnja dječjeg vrtića te su za njega rezervirana sredstva općinskog proračuna. Planirani vrtić moći će primiti oko 50 djece, a izgradnja će biti u tradicionalnom stilu i djeca u njemu učiti će se od malih nogu ekološkim vrijednostima i vrijednostima života na selu.

U blizini Općine, u gradu Novalji djeluje Dječji vrtić CARIĆ. Dječji vrtić je dograđen u 2010 godini. Dogradnja dječjeg vrtića „Carić“ je investicija Grada Novalje, time vrtić dobiva još 289,90 m² korisne površine u dvije vrtičke jedinice. Ovom dogradnjom Dječji vrtić „Carić“ ima ukupno 766,10 m² korisne površine.

Osnovnoškolski odgoj

Osnovnoškolsko obrazovanje je prema Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi obavezno za sve građane Republike Hrvatske. Na području općine, djeluje Područna osnovna škola Kolan, dio Središnje osnovne škole A.G. Matoš iz Novalje. Područna škola je ustanovljena 1960. godine i njena matična škola nalazi se u Gradu Novalji. U sklopu osnovne škole nalazi se športsko- rekreacijski sadržaj. Učenici u osnovnoj školi Kolan mogu pohađati samo prva četiri razreda, a zatim se prebacuju u Središnju osnovnu školu A.G.Matoš koja se nalazi u Novalji.

Srednjoškolski odgoj

Na području Općine Kolan ne postoji srednja škola. Stanovnici općine, gravitiraju srednjim školama na području grada Paga, Zadra te Rijeke. Na području Grada Paga djeluju dvije srednje škole, srednja škola Bartola Kašića koja uključuje obrazovanje za program Opće gimnazije i srednja ugostiteljska škola. U planu je izgradnja nove zgrade srednje škole kojom bi se ostvarili sljedeći ciljevi; razvoj i modernizacija obrazovne infrastrukture, unapređenje obrazovne infrastrukture u cilju povećanja kvalitete, redovita nastava u jednoj smjeni (osnovne i srednje škole), kvalitetno i suvremeno odvijanje nastave iz opće obrazovnih i strukovnih sadržaja, obrazovanje odraslih, te dodatne nastavne i izvannastavne aktivnosti. Srednja škola Bartul Kašić u Pagu jedina je otočna srednja škola u Zadarskoj županiji.

Na području grada Zadra nalazi se 16 srednjih škola, različitih usmjerenja, dok Zadarska županija broji 21 srednju školu (uključujući prethodno navedene u gradu Pagu) sa 331 razrednim odjelom te 1 srednjoškolski đački dom, dakle 22 srednjoškolske ustanove. Zadarska županija osnivač je 19 srednjih

Škola dok je jedna škola privatna škola s pravom javnosti, a jedna u vlasništvu vjerske zajednice. U gradu Zadru nalazi se 16 škola, a u gradovima Biogradu na Moru, Benkovcu, Obrovču, Pagu i općini Gračac po jedna.

Sport, rekreacija i društvo

Na području Općine Kolan, postoje sportske građevine od posebne važnosti za područje Općine. Športsko rekreacijske površine u naselju Kolan nalaze se u sklopu zone postojeće osnovne škole, kombinirano igralište za mali nogomet, rukomet i košarku te dva boćališta. U sklopu škole nalazi se i dječje igralište.

U naselju Mandre postoji kombinirano igralište za mali nogomet, rukomet i košarku te jedno boćalište i jedno dječje igralište.

Organizacije civilnog društva

U Općini Kolan je registrirano 13 različitih udruga. Broj registriranih udruga upućuje na zainteresiranost građana za udruživanje u različite udruge i inicijative. Udruge uglavnom djeluju volonterski u lokalnoj zajednici, najčešće kroz zajedničke ili pojedinačne aktivnosti ciljane na poboljšanje kvalitete života u zajednici, jačanje tradicijskih i drugih kulturnih aktivnosti.

U nastavku se daje popis registriranih, aktivnih udruga prema Registru udruga Ministarstva uprave Republike Hrvatske.

Tablica 10: Popis registriranih udruga na području Općine

Redni broj	Naziv udruge	Mjesto
1.	Društvo športske rekreacije Kolan	Kolan
2.	Udruga uzgajivača paške ovce Kolan	Kolan
3.	Kulturno - umjetničko društvo „Bartul Kašić“ Kolan	Kolan
4.	Udruga hrvatskih branitelja domovinskog rata Općine Kolan	Kolan
5.	Udruga Sveti Vid	Kolan
6.	Udruga taksista Općine Kolan	Kolan
7.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Kolan	Kolan
8.	Udruga za očuvanje kulturne i prirodne baštine otoka Paga „Suhozid“	Mandre
9.	Automobilistički klub „ZD TUNING“	Kolan
10.	Sportsko ribolovno društvo „Sipa“	Kolan
11.	Sportsko ribolovno društvo „Ligna“ Kolan - Mandre	Kolan
12.	Ogranak Matice Hrvatske u Kolanu	Kolan

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske, 2021.

Kultura i manifestacije

Općina Kolan oduvijek se ponosila svojom kulturnom baštinom i povijesnom tradicijom. Na području općine, nalazi se **knjižnica Šime Šugar Ivanov**. Knjižnica je slijednica triju knjižnica koje su se u Kolanu otvarale tijekom 20. stoljeća, ali se nažalost nisu uspjele održati. Prva pučka čitaonica „Garda“ djelovala je od 1919. do 1923. godine kao reakcija hrvatskih domoljuba na talijansku okupaciju otoka Paga. Od 1942. do 1945. godine djelovala je za vrijeme NDH kao Narodna knjižnica, a od 1980. u sklopu KUD-a

„Bartul Kašić“. Godine 2004. Općinsko vijeće Općine Kolan pokrenulo je postupak osnivanja Općinske knjižnice te je taj proces uz finansijsku pomoć Ministarstva kulture, Zadarske županije i Općine Kolan završen obnovom zgrade u kojoj je Knjižnica, opremanjem i nabavom knjižne i neknjižne građe te službenim otvorenjem, 18.10. 2007. godine. Od početnih 500 naslova, danas u knjižnici imamo više od 3800 knjižnih jedinica, 70 jedinica neknjižne građe (CD i sl.), brzi Internet te 10 računala na raspolaganju korisnicima. Knjižnica ima 150 članova, što je, ukoliko se zna da Općina Kolan ima 893 stanovnika, respektabilni broj. Korištenje Interneta je, za stanovnike Općine i korisnike Knjižnice, besplatno. Knjižnica je pokrenula, preko Općine Kolan, postupak registracije i obnove „Etnografske zbirke“ koja je na katu naše zgrade i bila je godinama zapuštena. Taj je postupak gotov te je zbirka otvorena za posjetitelje. Knjižnica je pokrenula prikupljanje materijala za monografiju Općine Kolan te angažirala sve znanstvenike s ovog prostora kao i one porijeklom iz Kolana da se uključe u taj projekt. Monografija je tiskana u 2013. godini Knjižnica je kao suorganizator sudjelovala u pripremi promocije knjige „Radovan i Ljudmila“ kolanjskog pučkog pjesnika Berta Krešimira Balabanića (1909.-1987.) održanoj 26. 3. 2008. u Matici hrvatskoj u Zagrebu. Knjiga je dobila Srebrnu povelju za najbolju knjigu Matice za 2007. godinu.

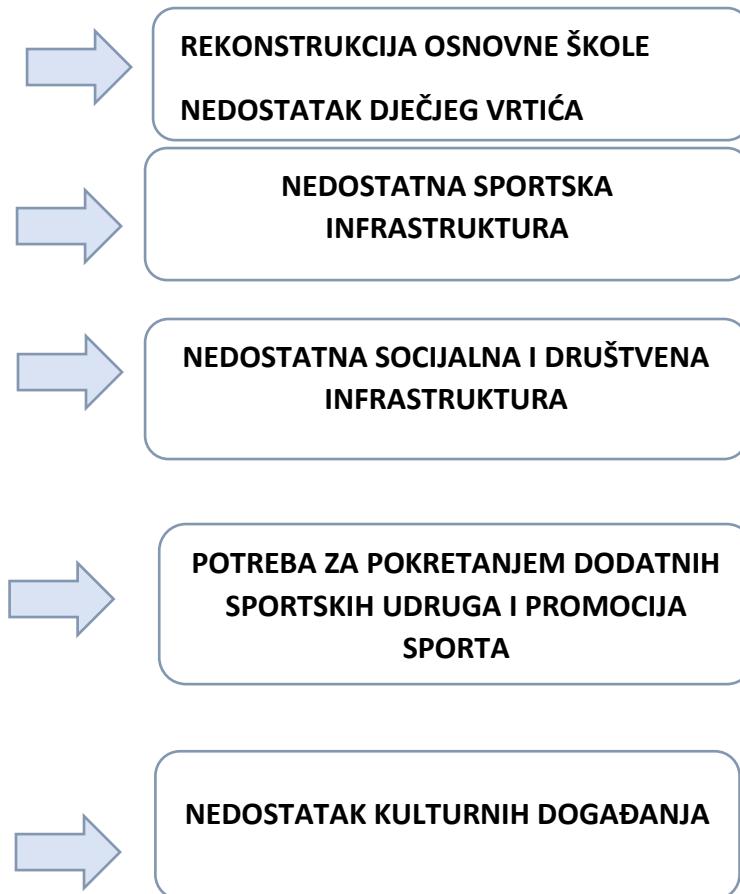
Etnografska zbirka Kolan je smještena u prostorima stare škole općine Kolan. U njoj se mogu razgledati predmeti koji govore o tradicionalnoj poljoprivredi na otoku: alatke za obradu polja, škare za orezivanje loze, kose, drveni plugovi.. Uz njih su izloženi predmeti koji su pripadali domaćinstvu i služili za pripremu hrane te predmeti za izradu tkanina - tkalački stan, kudilje, vretena, sokne, biljci...U Zbirci se nalazi i drveni tub za glasoviti paški ovčji sir, najstariji kalup na otoku i preteča svih kasnijih kalupa. Jedna od dragocjenosti Zbirke je rukom izrezbareni drveni ormari.

U Općini posebno se ističu mnogobrojne kulturne i tradicijske manifestacije i događaji. Jedna od istaknutih je i fešta od sira - događaj koji slavi paški sir, a koja se prvi puta održala 2015 godine. Iako je riječ o relativno mladoj manifestaciji, "Fešta od sira" se uvukla duboko u srca mještana, ali i svih posjetitelja. Održava se zadnjeg petka u kolovozu, a osim sira, otočni i županijski izlagači pripremaju i dostavljaju i vrhunsku ponudu ostalih delicija poput vina i maslinovog ulja.

Kulturne i tradicijske manifestacije:

1. **Fešta od sira**
2. **Fešta od skute - Mandre**
3. **Izložba ovaca - Kolan**
4. **Susret klapa Kolan - Kolan**
5. **Dan domovinske zahvalnosti - Mandre**
6. **Ribarske večeri prema programu Turističke zajednice Kolan**
7. **Adventska čarolija**

KLJUČNI PROBLEMI- KVALITETA ŽIVOTA I STANJE INFRASTRUKTURE

2.1.8. Gospodarstvo

Gospodarska orijentacija Općine Kolan usmjerenja je u prvom redu prema malom i srednjem poduzetništvu te prema obrnjištvu, budući da je trenutno registrirano 6 obrta.

Dvije gospodarske djelatnosti koje su najzastupljenije na području Općine Kolan su turizam te stočarstvo, uz popratne djelatnosti kao što su vinogradarstvo, maslinarstvo, pčelarstvo te ribarstvo.

Prihodi od stalnog rada glavni su izvori prihoda stanovnika na području Općine Kolan dok također postoji i veliki udio stanovnika bez prihoda i stanovnika u mirovini što nije dobar gospodarski pokazatelj za područje.

Tablica 11. Broj tvrtki i broj zaposlenih po JLS u mikro, malim, srednjim i velikim tvrtkama u Općini Kolan u 2019. godini

MIKRO (broj zaposlenih/broj tvrtki)	MALO (broj zaposlenih/broj tvrtki)	SREDNJE (broj zaposlenih / broj tvrtki)	VELIKO (broj zaposlenih/broj tvrtki)	UKUPNO (broj zaposlenih/broj tvrtki)
60	114	0	0	174
27	5	0	0	32

Izvor: Digitalna komora, HGK, 2020.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, kretanje nezaposlenosti na području Općine Kolan u vremenskom razdoblju od 2014. do 2018. godine je pretežno bilo jednako, te kao što se može vidjeti u tablici, najveći broj nezaposlenih osoba je zabilježen 2017. godine njih 28, dok je najmanji broj nezaposlenih osoba zabilježen u 2018. godini njih 19.

Tablica 12: Broj nezaposlenih osoba u Općini Kolan u razdoblju od 2014.-2018. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Broj nezaposlenih	21	22	25	28	19

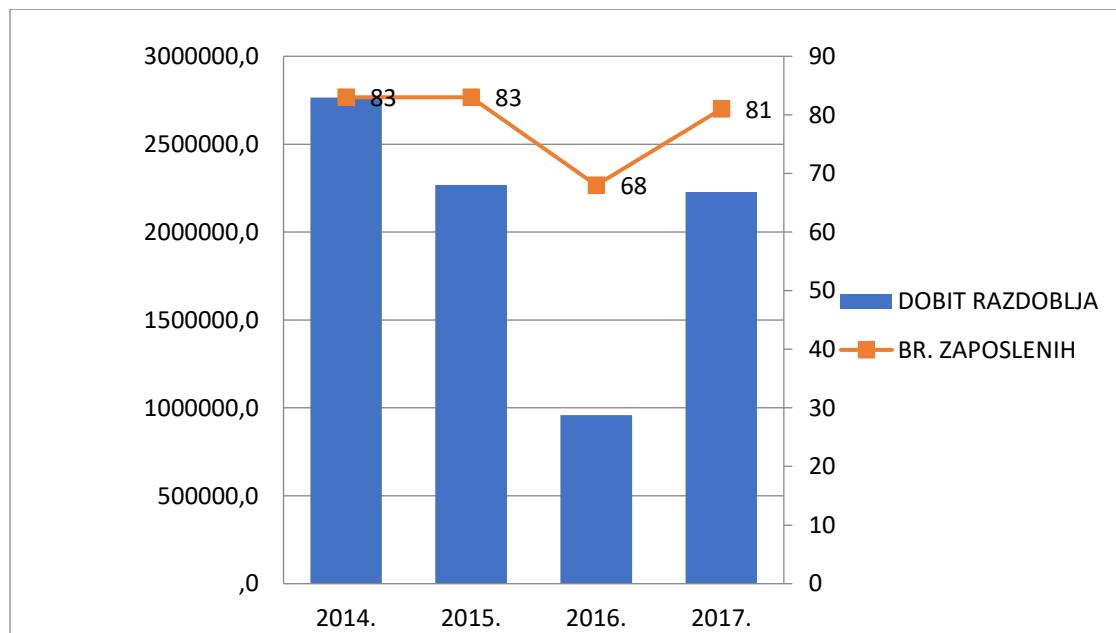
Izvor: *Hrvatski zavod za zapošljavanje (2018.)*

Financijski rezultati poslovanja poduzetnika sa sjedištem u Općini Kolan

Kako bi se utvrdili određeni trendovi, specifičnosti i odstupanja u pojedinim segmentima poslovanja promatraju se gospodarski pokazatelji u određenom vremenskom periodu. Na taj način mogu se postaviti budući parametri i odrediti potencijalna gospodarska kretanja, kao i postaviti konkretni projekti.

Na donjem grafikonu možemo vidjeti dobit i broj zaposlenih u svim poduzeća koje imaju sjedište u Općini Kolan i njihovu dinamiku u razdoblju od 2014. do 2017. godine.

Grafikon 4: Pokazatelji kretanja gospodarstva Općine Kolan u razdoblju od 2014. do 2017. godine

Izvor: *Obrada prema podacima Hrvatske gospodarske komore, Županijska komora Zadar (2018.)*

Kako je vidljivo iz grafikona, kretanje ukupne dobiti i ukupnog broja zaposlenih u razdoblju od 2014. do 2017. godine je osciliralo. Najveća dobit je zabilježena 2014. godine kada je iznosila 2.764.609 HRK, dok je najmanja dobit zabilježena 2016. godine kada je iznosila 958.793 HRK.

Broj zaposlenih osoba u 2014. i 2015. godini je bio identičan iznosio je 83, dok je 2016. godine zabilježeno 68 osoba, a 2017. godine se taj broj povećao na 81 zaposlenu osobu.

Na području Općine Kolan, najveći broj zaposlenih je u djelatnosti prerađivačke industrije (njih 44), a slijede djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala (16). Ukupan broj zaposlenih u pravnim osobama u 2017. godini iznosio je 81.

Tablica 13: Pokazatelji po djelatnostima u 2014. godini

Djelatnost		Br. poduzeća	Ukupni prihodi	Dobit razdoblja	Br. zaposlenih
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	1	42.341.503	812.726	44
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1	2.006.131	155.355	9
F	GRAĐEVINARSTVO	6	2.248.844	211.413	6
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	7	15.480.362	293.143	16
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	2	68.863	9.289	1
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	2	592.430	287.936	3
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	1	734	142	0
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	2	244.957	11.095	2
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1	704.380	446.165	0

Izvor: *Općina Kolan*

Temeljem podataka iz tablice vidljivo je da najveću dobit ostvaruju djelatnosti prerađivačke industrije, trgovine na veliko i malo i djelatnosti prijevoza i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Čak 66,48% ukupnih prihoda zauzima prerađivačka djelatnost.

Na području općine Kolan u 2019. godini djeluje **63 obrta** koje pretežito obavljaju djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.

2.1.8.1. Turizam

Gospodarstvo Općine Kolan uglavnom je bazirano na turizam i poljoprivrednu proizvodnju. Veliki broj stanovnika uglavnom se bavi iznajmljivanjem apartmana za vrijeme turističke sezone te prodajom vlastitih proizvoda (sir, rakija, vino, janjetina).

Turistički kapacitet Općine Kolan većinom čini privatni smještaj u apartmanima. Na području Općine Kolan nalaze se i 3 kampa, a Kolanski Gajac je uređen kao turističko stambeno područje. Bitan segment turističke ponude Općine Kolan je gastronomija koja je zastupljena kroz brojne konobe i restorane.

Smještajni kapaciteti

Na području Općine Kolan smještajni kapaciteti obuhvaćaju privatne apartmane, sobe i kampove. Većina smještajnih kapaciteta ima tri ili četiri zvjezdice.

Prema podacima Ureda za turizam Zadarske Županije na datum 22. kolovoza 2016. broj ležaja u kategoriziranim objektima na području Općine Kolan iznosi ukupno 3592 ležaja.

Detaljnije u tablicama koje slijede.

Tablica 14. Ukupni kapaciteti na području općine Kolan

	PAUŠAL	OBRT I TVRTKE	UKUPNO
STALNI LEŽAJEVI	2477	467	2944
POMOĆNI LEŽAJEVI	765	190	955
UKUPNO	3242	657	3899

Izvor: Ured za turizam Zadarske županije 2016.

Struktura ležajeva po naseljima:

Tablica 15: Ukupni kapaciteti na području naselja Mandre

	PAUŠAL	OBRT I TVRTKE	UKUPNO
STALNI	2249	241	2952
POMOĆNI	703	48	289
UKUPNO	2952	289	3241

Izvor: Ured za turizam Zadarske županije 2016.

Tablica 16. Ukupni kapaciteti na području naselja Kolanski Gajac

	PAUŠAL	OBRT I TVRTKE	UKUPNO
STALNI	119	218	337
POMOĆNI	41	140	181
UKUPNO	160	358	518

Izvor: Ured za turizam Zadarske županije 2016.

Tablica 17. Ukupni kapaciteti na području naselja Kolan

	PAUŠAL	OBRT I TVRTKE	UKUPNO
STALNI	109	8	117
POMOĆNI	21	2	23
UKUPNO	130	10	140

Izvor: Ured za turizam Zadarske županije 2016.

Na području općine Kolan nalaze se sljedeći kampovi:

- Kamp „Sveti Duh“ sa kapacitetom od 30 kamp mjesta (90 osoba).
- Kamp "Katarelac" s kapacitetom 49 kamp parcela (147 osoba).
- Kamp u seljačkom domaćinstvu s kapacitetom 20 kamp jedinica (60 osoba).

Dolasci i noćenja

Analizirajući broj dolazaka, noćenja i nacionalnu strukturu posjetitelja u razdoblju od 2015. do 2018. godine, vidimo da je broj dolazaka rastao, noćenja također. Također, na području općine zabilježeno je povećanje dolaska domaćih turista u 2018. godini za više od 80% u odnosu na 2012. godinu. Dolazak stranih turista povećavao u absolutnom i u relativnom iznosu te je zabilježeno povećanje od 30%.

Tablica 18: Broj posjetitelja i broj noćenja po nacionalnoj strukturi u razdoblju 2015.-2018. godine

God.	Ukupni dolasci	Domaći-dolasci	Strani-dolasci	Ukupna noćenja	Domaći-noćenja	Strani - noćenja
2015.	18.078	1.078	17.000	146.819	8.783	138.036
2016.	23.074	1.382	21.692	182.507	10.801	171.706
2017.	24.617	1.636	22.981	191.710	12.136	179.574
2018.	26.121	1.867	24.254	198.521	13.042	185.479

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2018.

2.1.8.2. Poljoprivreda

Poljoprivredom se bavi vrlo veliki dio stanovništva Općine Kolan. Danas je poljoprivreda proizvodnja najviše usmjerena na proizvodnju daleko poznatog Paškog sira i uzgoj ovaca. U Općini Kolan nalaze se dvije sirane (Sirana Gligora i sirana Mih) te više obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva. Osim stočarstvom stanovnici Općine Kolan bave se i vinogradarstvom, maslinarstvom, voćarstvom, pčelarstvom i ribarstvom.

U sljedećoj tablici se mogu pratiti podaci o veličini poljoprivrednih površina na području Općine Kolan te broju, strukturi i veličini poljoprivrednih gospodarstava.

Tablica 19: Statistički podaci iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava u 2018. godini

Broj poljoprivrednih gospodarstva				
Obiteljsko gospodarstvo	Obrt	Trgovačko društvo	Zadruga	Ukupno
64	0	0	0	64
Broj članova u OPG-u=50				
Školska spremna nositelja poljoprivrednog gospodarstva				
Fakultet	Nema podataka	Nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	Srednja škola
2	15	1	14	32
				0

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, 2018.

Sirarstvo

Smatra da je tradicija proizvodnje sira na otoku stara koliko i samo ovčarstvo, a prvi ovčari na otoku bili su najvjerojatnije Liburni, ilirska pleme. Liburni su živjeli na otoku već od 800 g. pr. Krista, a i dan danas je upravo iznad Kolana jedna od najsačuvanijih liburnskih utvrda od suhozida. Međutim prvi pisani spomen Paškog sira, datira iz 1774. godine, kada je putopisac Alberto Fortis u svom Putu po Dalmaciji napisao da su najznačajniji paški proizvodi: morska sol, kaduljin med, & vuna i sir.

Paški sir je najcjenjeniji hrvatski sir geografskog podrijetla proizведен od mlijeka Paške ovce. Sir se proizvodi od ovčjeg mlijeka. Radi zaštite izvornosti Paškog sira, 2005. godine osnovana je Udruga proizvođača paškog sira. Čine ju svi važniji registrirani proizvođači paškog sira na otoku Pagu.

Na međunarodnom natjecanju u britanskom Nantwichu, natjecanju ravnem vinskom Decanteru, paški sir Gligora tri puta osvajao je prve nagrade (zlatna odličja): 2013., 2014. i 2017. u izboru između 5000 sireva iz 27 država.

Slika 7. Paški sir

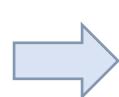

Izvor: Općina Kolan, 2021.

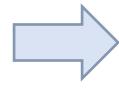
Postoje dvije vrste paških sireva: mladi paški sir - koji dozrijeva kraće i blaže je arome te svjetlijе boje - i stari paški sir koji je pikantniji, tvrdi i tamniji.

Za specifičnu i prepoznatljivu slanost i aromu prepoznatljivog Paškog sira zaslužni su jedinstveni uvjeti na otoku Pagu, paške se ovce hrane aromatičnim biljem koje je oskudno ali karakteristično za pašku vegetaciju. To je samoniklo bilje izloženo i posolici koju s mora donosi bura u zimskim mjesecima te zbog takve neobične prehrane paških ovaca njihovo mlijeko obiluje slanim aromama koje se posebnim postupcima dodatno naglašavaju prilikom proizvodnje paškog sira čiji je rezultat je sir jedinstvenog i prepoznatljivog okusa bogat aromom.

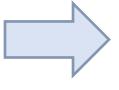
KLJUČNI PROBLEMI- GOSPODARSTVO

NEPLODNO POLJOPRIVREDNO PODRUČJE

**SMANJENJE BROJA TURISTA ZBOG
NJIHOVOG ODLASKA U DRUGE
KULTURNO PRIVLAČNIJE DESTINACIJE**

NEDOSTATAK TURISTIČKIH PROIZVODA

[2.1.9. Prostorni planovi](#)

Za područje Općine Kolan izrađeno je nekoliko razvojnih dokumenata. Kada je riječ o dokumentima prostornog uređenja, izrađen je prostorni plan uređenja Općine Kolan te urbanistički planovi.

U nastavku se nalaze pregled dokumenata prostornog uređenja:

Prostorni plan Općine Kolan

- Prostorni plan uređenja Općine Kolan

Urbanistički planovi uređenja

- URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA NASELJA KOLAN
- URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA NASELJA MANDRE
- URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA NASELJA KOLANJSKI GAJAC
- URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA SRORTSKO-REKREACIJSKE ZONE KATARELAC

[2.1.10. Prikaz kapaciteta za upravljanje razvojem](#)

[2.1.10.1. Indeks razvijenosti](#)

Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerjenja stupnja razvijenosti JLP(R)S-a u određenom razdoblju koji omogućava mjerjenje stupnja razvijenosti JLP(R)S-a u Republici Hrvatskoj. Razvrstavanje odnosno kategoriziranje JLP(R)S-a temeljeno je na suvremenom shvaćanju regionalne politike koja potiče razvoj cjelokupnog državnog teritorija. Izravnim povezivanjem razine regionalnih razvojnih poticaja s razinom razvijenosti, dobiva se kvalitetni okvir poticanja razvoja svih lokalnih i županijskih jedinica u skladu sa stupnjem razvijenosti pojedine jedinice. Također, ovaj pristup omogućuje uključivanje i isključivanje jedinica iz sustava potpomognutih područja sukladno promjenama stupnja razvijenosti.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske je provelo postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti, sve u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 147/14, 123/17 i 118/18). Sukladno odluci da se postupak ocjenjivanja provodi svake tri godine, novi postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti proveden je krajem 2017. godine te je donesena nova

Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine, br. 132/17) koja se primjenjuje od 1. siječnja 2018.

U skladu s Uredbom, za izračun indeksa razvijenosti koriste se slijedeći pokazatelji:

1. prosječni dohodak po stanovniku
2. prosječni izvorni prihodi po stanovniku
3. prosječna stopa nezaposlenosti
4. opće kretanje stanovništva
5. stupanj obrazovanosti stanovništva (tercijarno obrazovanje)
6. indeks starenja.

Sukladno novom modelu, JLP(R)S se razvrstavaju u skupine razvijenosti distribucijom ranga (polazišna vrijednost= indeks 100). Slijedi prikaz podjele jedinica područne (regionalne) samouprave te zatim jedinice lokalne samouprave.

1. Jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se u četiri skupine:

1. u I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
2. u II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
3. u III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
4. u IV. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

2. Jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se u osam skupina:

1. u I. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
2. u II. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
3. u III. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
4. u IV. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
5. u V. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
6. u VI. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave

7. u VII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
8. u VIII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Zadarska županija nalazi se u III. skupini jedinica područne (regionalne) samouprave te se prema vrijednosti indeksa nalazi u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave, a njezin indeks razvijenosti iznosi 104,654 %. Veći indeks razvijenosti imaju Grad Zagreb, Istarska županija, Dubrovačko- neretvanska županija, Zagrebačka županija te Primorsko- goranska županija.

Unatoč činjenici da se Zadarska županija nalazi u III. skupini jedinica područne (regionalne) samouprave, Općina Kolan nalazi se u VIII. skupini jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječni rangiranih jedinica lokalne samouprave. Indeks razvijenosti Općine iznosi 111,579 %.

2.1.10.2. Struktura općinske uprave i proračun Općine Kolan

Općina uprava Općine Kolan ima stalno 9 zaposlenih službenika, 2 dužnosnika (načelnika Općine i zamjenika načelnika Općine) i 1 vježbenik.

Tablica 20: Struktura zaposlenih u Općini Kolan prema stupnju obrazovanja

Broj djelatnika	Stručna spremam			
	NSS	SSS	VŠS	VSS
Dužnosnici	0	0	0	1
Zaposlenici	0	4	1	5

Izvor: Općina Kolan, 2021.

Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinstvenog upravnog odjela Općine Kolan uređuje se unutarnje ustrojstvo Jedinstvenog Upravnog odjela Općine Kolan nazivi i opisi radnih mesta, stručni i drugi uvjeti za raspored na radna mjesta, broj izvršitelja i druga pitanja od značaja za rad Jedinstvenog upravnog odjela dok se Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu Jedinstvenog upravnog odjela Općine Kolan uređuje ustrojstvo, naziv i djelokrug rada i način upravljanja upravnog tijela Općine Kolan. Jedinstveni upravni odjel Općine Kolan sukladno Odluci o ustrojstvu i djelokrugu Jedinstvenog upravnog odjela općine Kolan od 30. siječnja 2018. godine obavlja upravne i stručne poslove iz samoupravnog djelokruga Općine kao jedinice lokalne samouprave, sukladno zakonima i drugim propisima i to naročito:

1. Opće i administrativne poslove Općine Kolan
2. Poslove finacija, Proračuna i računovodstva Općine Kolan
3. Komunalne poslove

Sukladno Dodatku I. Pravilnika o unutarnjem redu Jedinstvenog upravnog odjela Općine Kolan i njegovim izmjenama i dopunama djelatnici Općinske uprave ustrojeni su kako slijedi:

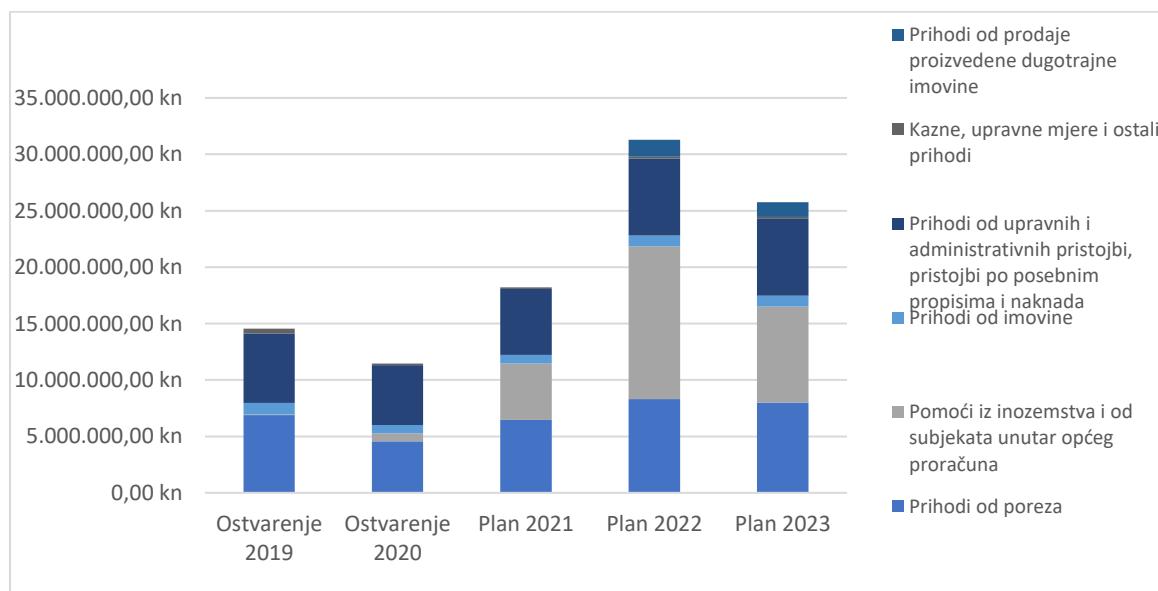
1. Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela
2. Viši savjetnik za imovinsko- pravne poslove
3. Viši stručni suradnik za pravne poslove i javnu nabavu
4. Viši stručni suradnik za proračun i financije

5. Viši stručni suradnik za prostorno uređenje i komunalno gospodarstvo i projekte
6. Viši referent za proračun i financije
7. Viši referent za društvene djelatnosti
8. Viši referent za komunalno- pravne poslove
9. Administrativni referent
10. Viši referent- komunalni redar
11. Referent- komunalni i prometni redar
12. Domar

Jedinstveni upravni odjel sukladno prethodno navedenoj Odluci u svom djelokrugu rada izvršava opće i pojedinačne akte Općinskog vijeća, predlaže mjere i radnje za njihovu provedbu, predlaže mjere za unapređenje i poboljšanje stanja u pojedinim područjima samoupravnog djelokruga Općine te obavlja druge poslove koji su mu zakonom stavljeni u djelokrug rada u svrhu razvijanja Općine te poticanja lokalnog ekonomskog razvoja kao jednog od glavnih prioriteta zajednice.

Kako bi se mogli ostvariti svi planirani ciljevi za unaprjeđenje Općine (realizaciju razvojnih projekata i funkciranje uprave), potrebno je sagledati proračun Općine proračunu promišljati o ostalim izvorima finansiranja kojim bi se mogli financirati razvojni projekti za ekonomski razvoj. Slijedi prikaz prihoda Općine Kolan, strukture općinskih rashoda prema ekonomskoj i funkcijskoj klasifikaciji.

Grafikon 5: Struktura i visina ukupnog prihoda Općine Kolan u razdoblju od 2019. -2020. te planovi za 2021.,2022., i 2023. godinu.

Izvor: Proračun Općine Kolan, 2019.-2023.

Iz priloženog je vidljivo da je ostvarenje prihoda u Općini Kolan u 2019. godini iznosio 14,5 mil. kuna. Naime, u 2019. od ukupnog iznosa najveći udio su iznosili prihodi od poreza, zatim slijede prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama. Najmanji udio zauzimaju kazne, upravne mjere i ostali prihodi. U 2020. godini prihodi su manji za više od 3 mil. kuna poradi COVID19 pandemije te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama prelaze prihode od poreza.

U Planovima proračuna za 2021.,2022. i 2023. godinu očekuje se povećanje prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna pošto se očekuje otvaranje europskih fondova za

razdoblje 2021.-2027. te nacionalnih natječaja. U razdoblju 2021.-2023. prihodi od poreza planiraju se kao najveći udio u proračunu, zatim prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama, nakon toga prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, nakon toga prihodi od imovine, a na kraju prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi.

2.1.11. SWOT ANALIZA

SWOT analiza je kvalitativna analitička metoda kojom se stupnjevanjem elemenata u okviru četiri polja analize – snage, slabosti, prilike i prijetnje – procjenjuju jake i slabe strane, te pogodnosti i problemi razmatranog predmeta, područja i sl. Riječ je o strateškom alatu koji se koristi za procjenu projekata poduzeća, upravljanje i donošenje odluka, rješavanju problema i postavljanju strateških formulacija. SWOT analiza nastala je kao rezultat zaključaka analize postojećeg stanja na području Općine Kolan kao i radom svih uključenih dionika (radnog tima i ostalih).

Uključuje sljedeće:

- snage (strengths) - njih treba nastojati najbolje iskoristiti
- slabosti (weakness) - o njima treba voditi računa i nastojati ih prevladati
- prilike (opportunities) - treba ih iskoristiti da se povećaju snage i treba ih prevladati
- prijetnje (threats) - njih treba svesti na najmanju moguću mjeru i biti svjestan postojećih prilika u okruženju

Tablica 22. SWOT analiza Općine Kolan

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Povoljno klimatsko i reljefno obilježje prostora • Očuvan i nezagađen prirodni okoliš • Bogato kulturno i povijesno- tradicijsko nasljeđe • Povoljni gospodarski pokazatelji • Tradicionalno radišno i poslovno stanovništvo • Dobra kvaliteta života • Posebnost vegetacije • Tradicija bavljenja stočarstvom i maslinarstvom • Tradicija izrade sira i prepoznatljivost istog u svijetu • Dobra obrazovna struktura • Dobra kvaliteta smještajnih jedinica • Dobro organizirana komunalna djelatnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Iseljavanje mlađe populacije sa područja • Nizak natalitet • Visok udio starog stanovništva • Nedostatak stručnog kadra • Nedovoljna valorizacija kulturnih i tradicionalnih vrijednosti • Nedostatan broj kulturnih događanja • Nedovoljni turistički sadržaji • Nedostatak kvalitetnih turističkih sadržaja koji bi privukli goste izvan glavne sezone • Nedovoljna opremljenost učionica suvremenom opremom • Nepokrivenost prostora uslugama telemedicine • Nedovoljna dostupnost medicinskih usluga i opreme na području • Prevelik pritisak na zdravstveni sustav za vrijeme turističke sezone • Nedostatak sportskih sadržaja • Nedostatak dječjeg vrtića • Nedostatak doma za starije i nemoćne osobe • Nedostatno cjeloživotno obrazovanje • Nedovoljno razvijen društveni život

<p>PRIlike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostupnost nacionalnih i EU izvora finansiranja za infrastrukturne projekte • Mogućnost razvoja selektivnih oblika turizma • Bolje povezivanje turizma sa drugim sektorima (primjerice razvoj i integriranje poljoprivredne proizvodnje - ekološke) u turizam • Trend rada izvan poslovnog prostora (eng. smart working/remote working) • Percepcija sigurne destinacije • Produljenje turističke sezone • Razvoj poljoprivrednih aktivnosti • Razvoj turističke infrastrukture • Razvoj komunalne infrastrukture • Razvoj mjere za privlačenje mladih ljudi • Jačanje ljudskih potencijala za potrebe poduzetništva • Uvođenje novih tehnologija za sirarstvo za male proizvođače sira • Razvoj turističkih proizvoda i usluga • Poticanje razvoja društvene infrastrukture • Razvoj cjeloživotnog obrazovanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Nerazvijenost prometne i komunalne infrastrukture • Nedovoljna promocija sira • Nepostojanje sinergije djelovanja raznih dionika u različitim sektorima • Nedostatan broj projekata u visokoj fazi spremnosti za kandidiranje na dostupne izvore financiranja • Neriješeni imovinsko- pravni odnosi i rascjepkanost zemljišta <p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daljnja depopulacija područja, što otežava gospodarski oporavak područja • Nedostatak ljudskih resursa na otocima • Negativni ekonomski trendovi kao posljedica pandemije uzrokovane korona virusom • Složena zakonska regulativa i dugotrajni postupci za realizaciju kapitalnih ulaganja • Nedovoljna autonomija na lokalnoj razini koja bi omogućila bržu realizaciju investicija • Prometna izoliranost • Smanjene broja turista zbog odlaska turista u druge, kulturno privlačnije destinacije • Negativan utjecaj klimatskih promjena na okoliš • Nedostatni ljudski i finansijski kapaciteti za provedbu otočnih razvojnih projekata • Izostanak sinergijskog učinka u planiranju i provedbi projekata i mjera na razini otoka
---	--

Izvor: Općina Kolan, 2021.

2.2. IZAZOVI I RAZVOJNE POTREBE

Prema gore navedenim podacima analitičke podloge i SWOT analize vidljivo je da život stanovnika u Općini Kolan uvelike ovisi o nekoliko glavnih gospodarskih djelatnost. Prije svega to se odnosi uglavnom na turizam, stočarstvo i ribarstvo, ali i poljoprivredu (maslinarstvo, pčelarstvo i sl.), obrtništvo i dr.

Sve navedene grane gospodarstva uvelike ovise o turizmu kao osnovnoj grani pošto plasman dobrog dijela roba i usluga iz ostalih grana ide upravo kroz turizam i turističku sezonu. Upravo velika vezanost uz turizam predstavlja jednu od najvećih prijetnja/izazova, ali istovremeno i priliku za razvoj i napredak gospodarstva Općine Kolan. Stoga Općina Kolan svoj budući razvoj vidi kroz unaprjeđenje gospodarstva i unaprjeđenje kvalitete života u Općini Kolan ulaganjem u ljude, komunalnu, turističku i društvenu infrastrukturu.

Ulaganja u turističke, kulturne, sportske i društvene sadržaje u budućnosti bi trebalo pridonijeti dodatnoj segmentaciji i diverzifikaciji turizma u Općini Kolan koja bi za rezultat imala produženje turističke sezone, povećanje prihoda od turizma i razvoj drugih djelatnosti. Poticanjem stočarstva (proizvodnje mlijeka, sira, janjetine), ribarstva, poljoprivrede, obrta, uslužnih i drugih djelatnosti trebalo bi dodatno obogatiti gospodarstvo Općine Kolan i turističku ponudu i povećanje broja radnih mjesta. Zaštita okoliša i prostora također bitan je cilj Općine Kolan u budućem razdoblju. Brz i učinkovit rad općinske uprave kao dostupan i efikasan servis građanima također je jedan od ciljeva Općine Kolan.

Sva prethodno navedena ulaganja ne bi imala smisla bez ulaganja u povećanje kvalitete života ljudi na ovom području kako bi se potaklo mlade ljude na ostanak u svojem rodnom kraju, pa stoga Općina Kolan planira ulaganja u predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje, ali i cjeloživotno obrazovanje, socijalne programe i demografske mjere, ulaganje u prometnu, društvenu i komunalnu infrastrukturu. Brza i učinkovita općinska uprava kao dostupan i efikasan servis građana također jedan je od ciljeva za unaprjeđenje kvalitete života njenih građana.

Svoj identitet Općina Kolan želi održati ulaganjima u zaštitu prirodne i kulturne baštine i tradicije, zaštitom okoliša i prostora te uređenjem naselja, poticanje rada kulturnih, sportskih i drugih udruga i organizacija civilnog društva, te poticanjem društvenih manifestacija.

Provedbenim programom za buduće razdoblje 2021-2025 godine želi se postići ostvarenje zacrtane vizije i ciljeva Općine Kolan, a putem gore navedenih programa i projekata koji su usklađeni sa ciljevima nadređenih strateških akata.

3. POPIS PRIORITETA DJELOVANJA OPĆINE KOLAN

3.1. Prioritet 1. Razvoj poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno gospodarstvo

Provedba prioriteta 1. realizirat će se kroz sedam provedbenih mjera:

- Mjera 1.1.: Razvoj sustava upravljanja destinacijom
- Mjera 1.2.: Razvoj i unaprjeđenje turističke infrastrukture
- Mjera 1.3.: Unapređenje sustava upravljanja, očuvanja i valorizacije kulturne i povijesne baštine
- Mjera 1.4.: Unapređenje infrastrukture i poboljšana koordinacija dionika u kulturi
- Mjera 1.5.: Poboljšanje kvalitete i dostupnosti kulturnih sadržaja
- Mjera 1.6.: Unaprjeđenje obrazovne infrastrukture (obrazovni objekti, sportski objekti, učionice)
- Mjera 1.7.: Povećanje dostupnosti i osiguravanje jednakih uvjeta za sudjelovanje u programima ranog i predškolskog odgoja te svim razinama obrazovanja

3.2. Prioritet 2. Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture i usluga za bolji životni standard i kvalitetu života

Provedba prioriteta 2. realizirat će se kroz sedam provedbenih mjera:

- Mjera 2.1.: Razvoj i modernizacija zdravstvene infrastrukture i usluga u skladu sa standardima kvalitete i potrebama zajednice, i razvoj telemedicine
- Mjera 2.2.: Razvoj i modernizacija infrastrukture i usluga socijalne skrbi u skladu sa standardima kvalitete i potrebama zajednice
- Mjera 2.3.: Unaprjeđenje sportske infrastrukture i sustava predškolskog i školskog sporta
- Mjera 2.4.: Poticanje i unaprjeđenje dostupnosti rekreacije i tjelesnog vježbanja građana
- Mjera 2.5.: Razvoj i unaprjeđenje sustava potpora i programa temeljenim na istraživanju životnih navika i stavova mladih obitelji o demografskim kretanjima u općini Kolan
- Mjera 2.6.: Unapređenje dostupnosti društvene infrastrukture za mlade i obitelj
- Mjera 2.7.: Ulaganja u razvoj infrastrukture i jačanje ljudskih kapaciteta i uvjeta rada sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite

3.3. Prioritet 3. Razvoj sustava za pametno i održivo upravljanje resursima i zaštitu okoliša

Provedba prioriteta 3. Razvoj sustava za pametno i održivo upravljanje resursima i zaštitu okoliša realizirat će se kroz devet provedbenih mjera:

- Mjera 3.1.: Unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom i poticanje prijelaza na kružno gospodarstvo
- Mjera 3.2.: Unaprjeđenje kvalitete i održivo upravljanje sustava vodoopskrbe i odvodnje (vodnog gospodarstva)
- Mjera 3.3.: Unaprjeđenje kvalitete i razvoj male komunalne infrastrukture i usluga
- Mjera 3.4.: Unapređenje, modernizacija i razvoj energetske infrastrukture i sustava energoopskrbe
- Mjera 3.5.: Povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture i zgrada u javnom i privatnom sektoru
- Mjera 3.6.: Razvoj potporne infrastrukture za potrebe poljoprivredne proizvodnje

Mjera 3.7.: Unapređenje infrastrukture i organizacije cestovnog prometa i prometa u mirovanju

Mjera 3.8.: Razvoj i unaprjeđenje mreže pomorske infrastrukture i usluga

Mjera 3.9.: Razvoj i izgradnja širokopojasne infrastrukture i elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta

3.4. Prioritet 4. Optimizacija i unaprjeđenje usluga i procesa za razvoj pametne Općine

Provedba prioriteta 4. realizirat će se kroz pet provedbenih mjer:

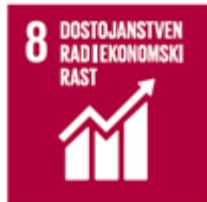
- Mjera 4.1.: Optimizacija i digitalizacija usluga i procesa Općine i povezanih javnopravnih tijela
- Mjera 4.2.: Jačanje ljudskih potencijala Općine i povezanih javnopravnih tijela
- Mjera 4.3.: Razvoj civilnog društva i osnaženje kapaciteta i suradnje među svim akterima razvoja
- Mjera 4.4.: jačanje kapaciteta za učinkovito korištenje fondova EU te pripremu i provedbu razvojnih projekata
- Mjera 4.5.: Unaprjeđenje sustava upravljanja imovinom u vlasništvu Općine i povezanih javnopravnih tijela

4. POPIS PROVEDBENIH MJERA OPĆINE KOLAN

4.1. Prioritet 1. Razvoj poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno gospodarstvo

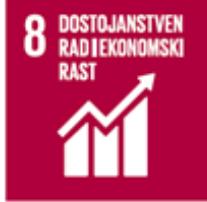
SC 1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

MJERA 1.1.: RAZVOJ SUSTAVA UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprjeđenje turističke ponude razvojem sustava upravljanja destinacijom.	
OPIS MJERE	Upravljanje destinacijom proizlazi iz potrebe za osiguravanjem održivog razvoja i postizanja konkurentnosti u društvenom i ekonomskom okruženju. Kvalitetnije upravljanje destinacijskim sustavom, te povezivanje različitih dionika u turizmu, uz istovremeno osiguravanje turističke održivosti, zahtijeva povezivanje i zajednički istup na tržištu, čime se višestruke koristi za sve dionike multipliciraju. Optimalno korištenje resursa lokalne zajednice, jedinstveno tržišno pozicioniranje, podupiranje razvoja lokalnih proizvoda i usluga, unapređenje ruralnog turizma, razvoj malih tvrtki i obrta i jačanje zajedničkog identiteta destinacije doprinosi održivom, konkurentnom razvoju na dobrobit svih uključenih dionika, i cjelokupne zajednice. U svrhu provedbe mjere planirana je provedba mnogobrojnih projekata u suradnji s TZ Kolan i ostalim važnim dionicima, uključujući projekte Pag Outdoor i Pag na meniju.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Upravljanje destinacijom 2. Marketinške aktivnosti u turizmu 3. Turističke manifestacije i događanja	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• UKUPAN BROJ TURISTIČKIH NOĆENJA	298288	372860
• UKUPAN BROJ TURISTIČKIH DOLAZAKA	25162	31452
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA	DIGITALNA TRANSFORMACIJA
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 8 Promicati ravnopravno, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve	

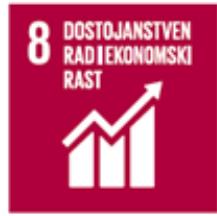
SC 1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

MJERA 1.2.: RAZVOJ I UNAPRIJEĐENJE TURISTIČKE INFRASTRUKTURE

SVRHA PROVEDBE MJERE	Funkcionalni i održivi razvoj turizma općine Kolan kroz ulaganja u javnu turističku infrastrukturu.	
OPIS MJERE	Značajniji razvoj turizma općine Kolan kao održive i prepoznatljive turističke destinacije postići će se ulaganjem u unaprjeđenje turističkog ekosustava, uređenje i opremanje plaža, razvoj cikloturizma i povezane infrastrukture, te postavljanjem turističke signalizacije. Aktivnosti predviđene unutar ove mjere obuhvatiti će pribavljanje potrebne tehničke i projektne dokumentacije, pripremu i kandidiranje projekta na vanjske izvore financiranja te izgradnju i unapređenje javne turističke infrastrukture kao što su šetnice, biciklističke staze, javni prostori, sportsko-rekreativni sadržaji, tematski putovi i drugi sadržaji u funkciji razvoja turizma. U svrhu provedbe mjeru planiran je projekt Uređenje i opremanje plaža na području općine Kolan.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uređenje i opremanje plaža 2. Razvoj biciklističkih i pješačkih staza 3. Turistička signalizacija	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ RESULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ UREĐENIH I OPREMIJENIH PLAŽA	0	2
• DULJINA UREĐENIH BICIKLISTIČKIH I PJEŠAČKIH STAZA	15 km	35 km
DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	ZELENA TRANZICIJA SDG 8 Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostoјan posao za sve	DIGITALNA TRANSFORMACIJA

SC 1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

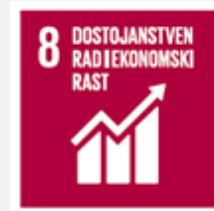
MJERA 1.3.: UNAPREĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA, OČUVANJA I VALORIZACIJE KULTURNE I POVIJESNE BAŠTINE

SVRHA PROVEDBE MJERE	Očuvati, zaštititi i promovirati kulturno-povijesnu baštinu, odnosno tradicije i običaje stanovnika općine Kolan.	
OPIS MJERE	<p>S ciljem pojačane valorizacije kulturne, povijesne i prirodne baštine Općina Kolan će u idućem razdoblju nastaviti ulaganja u očuvanju tradicijske baštine, ali i očuvanja i promocije nematerijalne baštine kroz daljnje poticanje udruga u kulturi u funkciji očuvanja kulturnog identiteta općine, ali i kao segment turističkog razvoja. Ulaganje u očuvanje i valorizaciju kulturne i povijesne baštine od bitnog je značenja za identitet Općine Kolan i njenih stanovnika. Također, kulturna i povijesna baština bitan je faktor za unaprjeđenje turističke ponude i prepoznatljivosti Općine Kolan.</p>	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> Financiranje rada kulturnih društava i vjerskih zajednica Organizacija kulturnih, vjerskih, zabavnih i drugih manifestacija Promicanje kulture i kulturnih sadržaja	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ OBNOVLIJENIH KULTURNIH, POVIJESNIH I DRUGIH GRAĐEVINA	0	2
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	n/p	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 8 Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve	

SC 1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

MJERA 1.4. : UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE I POBOLJŠANA KOORDINACIJA DIONIKA U KULTURI

SVRHA PROVEDBE MJERE	Izgradnja i obnova kulturne infrastrukture kojom će se pridonijeti očuvanju kulturne baštine na području općine Kolan.				
OPIS MJERE	Očuvanjem povijesne i kulturne baštine, kulturni identitet općine Kolan prenosi se s generacije na generaciju, kao temelj identiteta stanovništva na području općine. Ova mjera uključuje unapređenje infrastrukture sa područja kulture, poput izgradnje , rekonstrukcije i sanacije građevina javne i društvene namjene, uz opremanje potrebnom opremom. Izgradnja i obnova nužne infrastrukture preduvjet je i rada kulturnih društava i udruga, te razvijanja novih kulturnih programa na području Općine Kolan. U svrhu provedbe mjere planiran je i projekt Projekt kulturni centar Kolan.				
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izgradnja, rekonstrukcija i sanacija javnih građevina u kulturi 2. Koordinacijske aktivnosti dionika u kulturi				
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.				
POKAZATELJ REZULTATA	<table><thead><tr><th>Početna vrijednost</th><th>Ciljana vrijednost</th></tr></thead><tbody><tr><td>0</td><td>1</td></tr></tbody></table>	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	0	1
Početna vrijednost	Ciljana vrijednost				
0	1				
• BROJ IZGRAĐENIH I /ILI OBNOVLJENIH KULTURNIH CENTARA					
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA				
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 8 Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve				

SC 1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

MJERA 1.5. : POBOLJŠANJE KVALITETE I DOSTUPNOSTI KULTURNIH SADRŽAJA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Osmisliti nove programe i manifestacije te podignuti na višu razinu postojeće programe i manifestacije koji obogaćuju društveni život općine Kolan te promoviraju kulturno nasljeđe, tradiciju i običaje općine.				
OPIS MJERE	Uz izgradnju potrebne infrastrukture, za daljnji razvitak i očuvanje kulturne baštine, potrebno je postojeće programe podignuti na višu razinu kao i osmislti nove programe i manifestacije kojima se promoviraju kulturno nasljeđe, tradicija i običaji općine. Uz potporu i podržavanje rada kulturnih udruga i društava, kako bi se njihovi kapaciteti ojačali, te na taj način djelovanjem kroz društva i udruge i osmišljavanjem i podupiranjem odnosno sufinanciranjem novih programa i događanja doprinijelo revitalizaciji kulturne baštine na području općine Kolan.				
KLJUČNE AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Financiranje rada kulturnih društava 2. Organizacija kulturnih, vjerskih, zabavnih i drugih manifestacija 3. Promicanje kulture i kulturnih sadržaja				
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.				
POKAZATELJ REZULTATA	<table><thead><tr><th>Početna vrijednost</th><th>Ciljana vrijednost</th></tr></thead><tbody><tr><td>1</td><td>3</td></tr></tbody></table>	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	1	3
Početna vrijednost	Ciljana vrijednost				
1	3				
• BROJ ORGANIZIRANIH KULTURNIH MANIFESTACIJA					
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	DIGITALNA TRANSFORMACIJA				
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 8 Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve				

SC 2. OBRAZOVANI I ZAPOSLENI LJUDI

MJERA 1.6.: UNAPRJEĐENJE OBRAZOVNE INFRASTRUKTURE (OBRAZOVNI OBJEKTI, SPORTSKI OBJEKTI, UČIONICE)

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprijediti kvalitetu i standard obrazovne infrastrukture.	
OPIS MJERE	<p>Obrazovanje je društvena i gospodarska investicija s najvećim i najtrajnjim povratom, kako društvu tako i gospodarstvu, i to na svim obrazovnim razinama i u svim vidovima obrazovanja. Kontinuirano ulaganje u izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju i opremanje obrazovne infrastrukture na području Općine doprinijet će poboljšanju uvjeta rada u obrazovnim institucijama te stvoriti preduvjeti za realizaciju odgojno – obrazovnih ciljeva na svim razinama djelovanja. U svrhu provedbe mjere planiran je projekt Izgradnja dječjeg vrtića sa dva odjeljenja i jaslicama.</p>	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izgradnja dječjeg vrtića 2. Investicijska ulaganja u vrtić i područnu školu 3. Izgradnja i opremanje školske sportske dvorane	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ REKONSTRUIRANIH/ADAPTIRANIH/OPREMLJENIH ODGOJNO OBRAZOVNIH USTANOVA	0	1
• BROJ IZGRAĐENIH ODGOJNO OBRAZOVNIH USTANOVA	0	1
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 4. Osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje te promovirati mogućnosti cjeloživotnog učenja	
		

SC 2. OBRAZOVANI I ZAPOSLENI LJUDI

MJERA 1.7. : POVEĆANJE DOSTUPNOSTI I OSIGURAVANJE JEDNAKIH UVJETA ZA SUDJELOVANJE U PROGRAMIMA RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA TE SVIM RAZINAMA OBRAZOVANJA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Ulaganje u odgojno-obrazovni sustav kako bi se omogućili jednaki uvjeti za sudjelovanje u programima ranog i predškolskog odgoja, te svim razinama obrazovanja.						
OPIS MJERE	<p>Osiguravanje uvjeta za predškolski i osnovnoškolski odgoj dostupan svima po istim uvjetima jedan je od osnovnih zadataka javne uprave i temelj je razvijanja svakog društva. Ulaganje u odgoj i obrazovanje predstavlja temelj svake zajednice, pa tako povećanje dostupnosti i osiguravanje jednakih uvjeta za sudjelovanjem u programima ranog i predškolskog odgoja te svih razina obrazovanja predstavlja nužnost.</p> <p>Potrebljana su daljnja ulaganja u odgojno-obrazovni sustav, kako bi se dostigli suvremeno odgojno-obrazovni standardi te proširili kapaciteti u skladu s demografskim projekcijama općine. Ova mjera obuhvaća poboljšanje kvalitete odgojno-obrazovnih programa svim dobnim skupinama, aktivnosti sufinanciranja javnog prijevoza učenika srednjih škola, sufinanciranja knjiga za učenike osnovne škole, aktivnosti stipendiranja srednjoškolskih učenika i studenata.</p>						
KLJUČNE AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Redovna djelatnost vrtića i provedba predškolskog odgoja 2. Unaprjeđenje uvjeta za predškolski odgoj 3. Unaprjeđenje uvjeta za obrazovanje 4. Dodjela stipendija za visoko i srednjoškolsko obrazovanje						
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.						
POKAZATELJ RESULTATA	<table><thead><tr><th>Početna vrijednost</th><th>Ciljana vrijednost</th></tr></thead><tbody><tr><td>24</td><td>40</td></tr><tr><td>26</td><td>32</td></tr></tbody></table>	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	24	40	26	32
Početna vrijednost	Ciljana vrijednost						
24	40						
26	32						
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	DIGITALNA TRANSFORMACIJA						
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 4 Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima						

4.2. Prioritet 2. Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture i usluga za bolji životni standard i kvalitetu života

SC 5. ZDRAV, AKTIVAN I KVALITETAN ŽIVOT						
MJERA 2.1.: RAZVOJ I MODERNIZACIJA ZDRAVSTVENE INFRASTRUKTURE I USLUGA U SKLADU SA STANDARDIMA KVALITETE I POTREBAMA ZAJEDNICE, I RAZVOJ TELEMEDICINE						
SVRHA PROVEDBE MJERE	Uspostava kvalitetne i cjelovite zdravstvene zaštite stanovnika na području općine Kolan.					
OPIS MJERE	<p>Dostupnost zdravstvene zaštite od izuzetne je važnosti za kvalitetu života stanovnika općine.</p> <p>Razvoj i modernizacija zdravstvene infrastrukture i usluga u skladu sa standardima kvalitete i potrebama zajednice nastavit će se podupirati kroz potpore u osvremenjivanju usluga i opreme, i uvođenja telemedicine, osiguravajući pritom bržu i kvalitetniju zdravstvenu skrb.</p>					
KLUČNE AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnosti vezane za zaštitu i unaprjeđenje zdravlja stanovnika općine 2. Poboljšanje sustava pružanja javnih zdravstvenih usluga 3. Unaprjeđenje dostupnosti i kvalitete usluga zdravstvene zaštite 4. Poboljšanje opremljenosti i unaprjeđivanje uvjeta za pružanje zdravstvenih usluga 					
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.					
POKAZATELJ REZULTATA	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Početna vrijednost</th><th>Ciljana vrijednost</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td><td>1</td></tr> </tbody> </table>		Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	0	1
Početna vrijednost	Ciljana vrijednost					
0	1					
• BROJ OBJEKATA JAVNIH ZDRAVSTVENIH USTANOVA U KOJIMA JE POBOLJŠANA OPREMLJENOST						
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	DIGITALNA TRANSFORMACIJA					
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 3: Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina					

SC 5. ZDRAV, AKTIVAN I KVALITETAN ŽIVOT

MJERA 2.2.: RAZVOJ I MODERNIZACIJA INFRASTRUKTURE I USLUGA SOCIJALNE SKRBI U SKLADU SA STANDARDIMA KVALITETE I POTREBAMA ZAJEDNICE

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprijediti kvalitetu života i jačati društvenu koheziju socijalno ugroženih skupina stanovništva općine Kolan.	
OPIS MJERE	Dostupnost kvalitetnih socijalnih usluga i skrbi u Općini Kolan koja ima znatan udio starijeg stanovništva veliki je izazov. Provedbom predmetne mjere planira se obuhvatiti pružanje izvaninstitucionalne podrške u domovima korisnika te povećavanju kapaciteta te razvoju potrebne infrastrukture. Socijalna skrb i potpore pridonose lakšem i kvalitetnijem životu mještana.	
KLUČNE AKTIVNOSTI:	1. Unaprjeđenje infrastrukture za pružanje socijalne skrbi i zaštite 2. Aktivnosti vezane za pružanje socijalne skrbi osjetljivim skupinama 3. Dodjela subvencija, pomoći i donacija i pružanje skrbi nemoćima	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ SOCIJALNIH MJERA U PRORAČUNU	6	9
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	DIGITALNA TRANSFORMACIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 10: Smanjiti nejednakost unutar i između država	

SC 5. ZDRAV, AKTIVAN I KVALITETAN ŽIVOT

MJERA 2.3.: UNAPRJEĐENJE SPORTSKE INFRASTRUKTURE I SUSTAVA PREDŠKOLSKOG I ŠKOLSKOG SPORTA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Izgraditi infrastrukturu za poticanje bavljenja športskim aktivnostima osobito kod djece predškolskog i školskog uzrasta.	
OPIS MJERE	U svrhu provedbe ove mjere ulagat će se u izgradnju infrastrukture važne za bavljenje sportom u predškolstvu, osnovnim i srednjim školama. Poticati će se i zdrav i aktivan život promocijom biciklističkih i ostalih aktivnosti te ulagati u povezanu infrastrukturu. U okviru mjere podržavat će se i projekti i programi koji promoviraju zdravu prehranu i tjelesnu aktivnost među vrtićkom i školskom djecom imajući na umu činjenicu da se zdrave navike stječu u najranijoj dobi.	
KLUČNE AKTIVNOSTI:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izgradnja i opremanje sportsko-rekreacijskih objekata 2. Poticanje razvoja sporta	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ NOVIH I/ILI REKONSTRUIRANIH SPORTSKIH TERENA I IGRALIŠTA	1	3
• BROJ KORISNIKA SPORTSKIH SADRŽAJA	39	70
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 3: Zdravlje – Osigurati zdrav život i promovirati blagostanje za ljude svih generacija	

SC 5. ZDRAV, AKTIVAN I KVALITETAN ŽIVOT

MJERA 2.4.: POTICANJE I UNAPRJEĐENJE DOSTUPNOSTI REKREACIJE I TJELESNOG VJEŽBANJA GRAĐANA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Uključiti u šport i športsku rekreaciju što veći broj stanovnika općine Kolan, a osobito djece i mladih, osoba s invaliditetom, turista i osoba treće životne dobi kroz poticanje bavljenja športskim aktivnostima i promoviranjem aktivnog, zdravog načina života.									
OPIS MJERE	Vježbanje i rekreacija, briga o fizičkom i psihičkom zdravlju, te uključivanju tjelesne aktivnosti u svakodnevni život predstavljaju prioritet za svakog pojedinca te za cijelokupnu zajednicu. Ova mjera uključuje izgradnju pripadajuće infrastrukture poput vanjskih sportskih igrališta i vježbališta, podržavanje projekata i programa kojima se promoviraju tjelesna aktivnost i zdrava prehrana. Kroz uključivanje građana u rekreaciju, omogućavanje bavljenjem sportskim i rekreativnim aktivnostima, potiče se zdrav i aktivan život, te se na taj način poboljšava kvaliteta života svih građana na području Općine Kolan. Provedbom ove mjere planiran je projekt Sportski centar Mandre.									
KLJUČNE AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> Unaprjeđenje dostupnosti sportsko-rekreativskih sadržaja Poticanje razvoja sporta i rekreacije Financiranje rada športskih udruga Unaprjeđenje infrastrukture za športsku rekreaciju									
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.									
POKAZATELJ RESULTATA	<table><thead><tr><th></th><th>Početna vrijednost</th><th>Ciljana vrijednost</th></tr></thead><tbody><tr><td>• BROJ NOVIH I/ILI REKONSTRUIRANIH JAVNIH SPORTSKIH TERENA/ IGRALIŠTA</td><td>0</td><td>3</td></tr><tr><td>• BROJ SPORTSKIH KLUBOVA KOJI PRIMAJU SUBVENCIJU ZA PROGRAME ŠPORTSKE REKREACIJE</td><td>1</td><td>3</td></tr></tbody></table>		Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	• BROJ NOVIH I/ILI REKONSTRUIRANIH JAVNIH SPORTSKIH TERENA/ IGRALIŠTA	0	3	• BROJ SPORTSKIH KLUBOVA KOJI PRIMAJU SUBVENCIJU ZA PROGRAME ŠPORTSKE REKREACIJE	1	3
	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost								
• BROJ NOVIH I/ILI REKONSTRUIRANIH JAVNIH SPORTSKIH TERENA/ IGRALIŠTA	0	3								
• BROJ SPORTSKIH KLUBOVA KOJI PRIMAJU SUBVENCIJU ZA PROGRAME ŠPORTSKE REKREACIJE	1	3								
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	n/p									
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 3: Osigurati zdrav život i promovirati blagostanje za ljude svih generacija									

SC 6. DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA I BOLJI POLOŽAJ OBITELJI

MJERA 2.5.: RAZVOJ I UNAPREĐENJE SUSTAVA POTPORA I PROGRAMA TEMELJENIM NA ISTRAŽIVANJU ŽIVOTNIH NAVIKA I STAVOVA MLADIH OBITELJI O DEMOGRAFSKIM KRETANJIMA U OPĆINI KOLAN

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unapređenje sustava programa i potpora obiteljima na području općine Kolan.	
OPIS MJERE	Uspostavljanje te aktiviranje programa demografske politike kojima se pomaže obiteljima nužan je preduvjet za stvaranje poticajnog okruženja za mlade i obitelji koji žive na području općine Kolan. Ova mjera uključuje oblikovanje programa i potpora kojima se podupire povećanje stope nataliteta, kroz naknade za novorođenu djecu sa svrhom demografske revitalizacije na području općine. Programi i potpore demografske politike kojima se stvara poticajno društveno i ekonomsko okruženje, preduvjet su poboljšanja uvjeta za ostanak, odnosno povratak ljudi u općinu Kolan.	
AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvođenje produženog boravka za djecu 2. Naknade za novorođenu djecu	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ RESULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ NAKNADA ZA NOVOROĐENU DJECU	2	10
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	n/p	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 3: Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina SDG 10: Smanjiti nejednakosti unutar zemalja i među zemljama"	

SC 6. DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA I BOLJI POLOŽAJ OBITELJI

MJERA 2.6.: UNAPREĐENJE DOSTUPNOSTI DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE ZA MLADE I OBITELJ

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unapređenje društvene infrastrukture kroz izgradnju i obnovu društvene infrastrukture i kreiranje novih društvenih sadržaja za mlade i obitelji na području općine Kolan .				
OPIS MJERE	Ulaganje u gradnju, rekonstrukciju i opremanje objekata društvene infrastrukture, nužni su preduvjet za poboljšanje ukupne gospodarsko – društvene perspektive na području općine Kolan. Pa iako se opadanje broja stanovnika zaustavilo, potrebna su daljnja ulaganja i to kroz razvoj i unaprjeđenje sustava potpora i programa te unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture za mlade i obitelji. Razvojem pratećih društvenih sadržaja zaokružit će se potreba za kvalitetnim usklađivanjem obiteljskog života i poslovnih obveza, kao i prilagodba ostale društvene infrastrukture potrebama obitelji s djecom. Ova mjeru obuhvaća izgradnju objekata društvene namjene u kojima se odvijaju socijalne, edukativne i ostale društvene aktivnosti koje predstavljaju instrument integracije lokalnog stanovništva.				
AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uređenje i opremanje Multimedijalnog centra 2. Kreiranje i uvođenje novih društvenih sadržaja 				
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.				
POKAZATELJ RESULTATA	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Početna vrijednost</th> <th>Ciljana vrijednost</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	0	1
Početna vrijednost	Ciljana vrijednost				
0	1				
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	n/p				
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	<p>SDG 3: Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina</p> <p>SDG 10: Smanjiti nejednakosti unutar zemalja i među zemljama"</p> 				

SC 7. SIGURNOST ZA STABILAN RAZVOJ

MJERA 2.7.: ULAGANJA U RAZVOJ INFRASTRUKTURE I JAČANJE LIUDSKIH KAPACITETA I UVJETA RADA SIGURNOSNIH SLUŽBI I SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

SVRHA PROVEDBE MJERE	Jačanje sustava zaštite i spašavanja podizanjem operativne spremnosti i sposobnosti ljudskih resursa te poboljšanje efikasnosti i opremljenosti postojećih sredstava za intervenciju.				
OPIS MJERE	Povećanje operativne razine i spremnosti sigurnosnih službi za spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom te pravodobno pružanje pomoći u prometnim nezgodama i opasnim situacijama. Unaprjeđenjem ove vrste infrastrukture omogućiti će se osposobljavanje i usavršavanje članova protupožarne i civilne zaštite kroz teorijsku nastavu i pokazne vježbe te promicanje vatrogastva kao stručne i humanitarne djelatnosti među djecom i mladima. U svrhu provedbe mjere planiran je projekt Izgradnja vatrogasnog doma za potrebe DVD-a Kolan s prostorijama za vatrogasce, opremu i garažu za vozila.				
AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> Aktivnosti vezane za pružanje vatrogasne i civilne zaštite Izgradnja i opremanje DVD-a Kolan Poboljšanje opremljenosti i kapaciteta protupožarnih snaga Aktivnosti informiranja stanovništva iz područja protupožarne zaštite 				
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.				
POKAZATELJ REZULTATA	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Početna vrijednost</th> <th>Ciljana vrijednost</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	0	1
Početna vrijednost	Ciljana vrijednost				
0	1				
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA				
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	<p>SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima"</p> <p>SDG 13: Poduzeti hitne mјere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja (priznajući da je UNFCCC glavni međunarodni, međuvladin forum za pregovaranje o globalnom odgovoru na klimatske promjene)</p> 				

4.3. Prioritet 3. Razvoj sustava za pametno i održivo upravljanje resursima i zaštitu okoliša

SC 8. EKOLOŠKA I ENERGETSKA TRANZICIJA ZA KLIMATSku NEUTRALNOST										
MJERA 3.1: UNAPRIJEĐENJE SUSTAVA GOSPODARENJA KOMUNALnim OTPADOM I POTICANJE PRIJELAZA NA KRUŽNO GOSPODARSTVO										
SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadom, održavanja čistoće javnih površina i zaštite okoliša na području općine Kolan.									
OPIS MJERE	<p>Sustav gospodarenja otpadom potrebno je unaprijediti kako bi se smanjila količina otpada i onečišćenje prostora otpadom te povećao stupanj odvajanja otpada. Prvenstveno je potrebno poticati aktivnosti jačanja svijesti i informiranja lokalnog stanovništva i posjetitelja o važnostima pravilnog sortiranja otpada na sabirnim mjestima. Provedbom aktivnosti u sklopu predmetne mjere izgradit će se reciklažno dvorište čime se pridonosi ukupnom jačanju sustava gospodarenja otpadom odnosno smanjenju količine otpada, odvojenom prikupljanju, reciklirajući i oporabi istog.</p>									
KLJUČNE AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> Redovna djelatnost uklanjanja otpada, održavanja javnih površina i zaštite okoliša Izgradnja i održavanje građevina za gospodarenje otpadom (reciklažnog dvorišta i sl.) Identifikacija, sanacija i zatvaranje ilegalnih odlagališta otpada Uspostava cijelovitog sustava za održivo gospodarenje otpadom <p>2021. – 2025.</p>									
ROK PROVEDBE										
POKAZATELJ RESULTATA	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Početna vrijednost</th> <th>Ciljana vrijednost</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2200</td> <td>2300</td> </tr> </tbody> </table>		Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	1	2	0	1	2200	2300
Početna vrijednost	Ciljana vrijednost									
1	2									
0	1									
2200	2300									
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	<p>DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030</p> <p>ZELENA TRANZICIJA</p> <p>SDG 13 : Poduzeti hitne akcije u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica SDG 15 Štititi, obnavljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti</p>									
	 									

SC 8. EKOLOŠKA I ENERGETSKA TRANZICIJA ZA KLIMATSku NEUTRALNOST

MJERA 3.2.: UNAPRJEĐENJE KVALITETE I ODRŽIVO UPRAVLJANJE SUSTAVA VODOOPSKRBE I ODVODNJE (VODNOG GOSPODARSTVA)

SVRHA PROVEDBE MJERE	Osigurati kontinuiranu, sigurnu, kvalitetnu i dostatnu vodoopskrbu svim stanovnicima općine unaprjeđenjem vodoopskrbnog sustava općine te izgraditi cijeloviti sustav za sakupljanje, pročišćavanje i dispoziciju otpadnih voda.									
OPIS MJERE	Provedba aktivnosti u sklopu predmetne mjere doprinijet će unaprjeđenju sustava javne vodoopskrbe, javne odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda. Povećat će se ulaganja u modernizaciju i proširenje vodovodne mreže, sustava javne odvodnje i uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. U svrhu provedbe mjere planiran je projekt Aglomeracija Pag-Povljana-Kolan.									
KLJUČNE AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> Izgradnja i rekonstrukcija mreže javne vodoopskrbe i vodnih građevina Izgradnja i rekonstrukcija građevina sustava javne odvodnje, uključujući i sustave za pročišćavanje otpadnih voda 									
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.									
POKAZATELJ RESULTATA	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Početna vrijednost</th> <th>Ciljana vrijednost</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>• KM NOVOIZGRAĐENE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE - SUSTAV VODOOPSKRBE</td> <td>35</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>• KM NOVOIZGRAĐENE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE - SUSTAV ODVODNJE</td> <td>5</td> <td>15</td> </tr> </tbody> </table>		Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	• KM NOVOIZGRAĐENE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE - SUSTAV VODOOPSKRBE	35	39	• KM NOVOIZGRAĐENE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE - SUSTAV ODVODNJE	5	15
	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost								
• KM NOVOIZGRAĐENE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE - SUSTAV VODOOPSKRBE	35	39								
• KM NOVOIZGRAĐENE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE - SUSTAV ODVODNJE	5	15								
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA									
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	<p>SDG 6: Osigurati pristup pitkoj vodi za sve, održivo upravljati vodama te osigurati higijenske uvjete za sve</p> 									

SC 8. EKOLOŠKA I ENERGETSKA TRANZICIJA ZA KLIMATSku NEUTRALNOST

MJERA 3.3.: UNAPREĐENJE KVALITETE I RAZVOJ MALE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE I USLUGA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Izgradnja i unapređenje svih raspoloživih oblika male komunalne infrastrukture, a osobito komunalno opremanje, održavanje i uređenje javnih površina.				
OPIS MJERE	U svrhu provedbe predmetne mјere gradit će se i uređivati objekti male komunalne infrastrukture, nastaviti će se ulaganja u proširenje i uređenje groblja, komunalno uređenje i opremanje naselja, održavanje javnih površina.				
KLJUČNE AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnosti vezane za izgradnju i održavanje komunalne infrastrukture 2. Rekonstrukcija, izgradnja i investicijsko održavanje komunalnih objekata i opreme 3. Održavanje javnih površina, čišćenje i uređenje javnih površina te građevina i uređaja javne namjene 4. Poboljšanje komunalne opremljenosti 				
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.				
POKAZATELJ REZULTATA	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Početna vrijednost</th> <th>Ciljana vrijednost</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>4</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> • BROJ REKONSTRUIRANIH/IZGRAĐENIH OBJEKATA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE 	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	0	4
Početna vrijednost	Ciljana vrijednost				
0	4				
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA				
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	<p>SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima"</p> <p>SDG 13 Poduzeti hitne mјere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja (priznajući da je UNFCCC glavni međunarodni, međuvladin forum za pregovaranje o globalnom odgovoru na klimatske promjene)</p> 				

SC 8. EKOLOŠKA I ENERGETSKA TRANZICIJA ZA KLIMATSku NEUTRALNOST

MJERA 3.4.: UNAPREĐENJE, MODERNIZACIJA I RAZVOJ ENERGETSKE INFRASTRUKTURE I SUSTAVA ENERGOOPSKRBE

SVRHA PROVEDBE MJERE	Osigurati kontinuiranu, sigurnu, kvalitetnu i dostatnu energoopskrbu općine Kolan u skladu s gospodarskim razvojem i potrebama stanovništva.			
OPIS MJERE	Širenjem i razvojem prostora na području općine Kolan ističe se potreba za daljnjim unaprjeđenjem te širenjem mreže energetske infrastrukture te sustava energoopskbe. Ovom mjerom predviđene su aktivnosti daljnog širenja mreže energetske infrastrukture te sustava energoopskbe.			
KLJUČNE AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izgradnja komunalne infrastrukture 2. Izgradnja punionice za električna vozila 			
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.			
POKAZATELJ RESULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost		
• BROJ NOVOIZGRAĐENIH OBJEKATA ENERGETSKE INFRASTURKTURE	2	4		
• BROJ PUNIONICA ZA ELEKTRIČNA VOZILA	0	2		
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA			
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 7 Osigurati finansijski dostupnu, pouzdanu, održivu i modernu energiju za sve		SDG 13: Poduzeti hitne akcije u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica	

SC 8. EKOLOŠKA I ENERGETSKA TRANZICIJA ZA KLIMATSku NEUTRALNOST

MJERA 3.5.: POVEĆANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI INFRASTRUKTURE I ZGRADA U JAVNOM I PRIVATNOM SEKTORU

SVRHA PROVEDBE MJERE	Smanjiti potrošnju energije javnog sektora općine Kolan, povećati energetsku učinkovitost te pridonijeti smanjivanju onečišćenja zraka.									
OPIS MJERE	U Republici Hrvatskoj energetska intenzivnost se smanjuje, ali je njezina razina i dalje veća od prosjeka Europske unije. Razlog tome je neučinkovita upotreba energije u javnom i privatnom sektoru. Ovom mjerom predviđaju se aktivnosti održavanja i modernizacije javne rasvjete, uređenja i energetske obnove objekata javne i stambene namjene kao i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije kroz ugradnju solarnih kolektora, ugradnju dizalica topline, rekonstrukciju vanjske ovojnica, rekonstrukciju stolarije, rekonstrukciju sustava grijanja i zamjene energenata za zgrade javne namjene, energetske preglede i certificiranje zgrada javnih ustanova, planiranje i provedbe projekta EE i OIE na području općine Kolan. U svrhu provedbe mjere planiran je i projekt Energetska obnova multimedijalnog centra.									
KLJUČNE AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> Održavanje i modernizacija javne rasvjete Unaprjeđenje i energetska obnova objekata javne i stambene namjene Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u stanovanju i sl. 									
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.									
POKAZATELJ REZULTATA	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Početna vrijednost</th> <th>Ciljana vrijednost</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>• BROJ ENERGETSKI OBNOVLJENIH OBJEKATA JAVNE NAMJENE</td> <td>0</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>• BROJ POSTAVLJENIH NOVIH ENERGETSKI EFIKASNIH RASVJETNIH TIJELA</td> <td>0</td> <td>200</td> </tr> </tbody> </table>		Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	• BROJ ENERGETSKI OBNOVLJENIH OBJEKATA JAVNE NAMJENE	0	3	• BROJ POSTAVLJENIH NOVIH ENERGETSKI EFIKASNIH RASVJETNIH TIJELA	0	200
	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost								
• BROJ ENERGETSKI OBNOVLJENIH OBJEKATA JAVNE NAMJENE	0	3								
• BROJ POSTAVLJENIH NOVIH ENERGETSKI EFIKASNIH RASVJETNIH TIJELA	0	200								
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA									
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	<p>SDG 7 Osigurati finansijski dostupnu, pouzdanu, održivu i modernu energiju za sve</p> <p>SDG 13: Poduzeti hitne akcije u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>7 PRISTUPAČNA ENERGIJA IZ ČISTIH IZVORA</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>13 ODGOVOR NA KLIMATSKE PROMJENE</p> </div> </div>									

SC 9. SAMODOSTATNOST U HRANI I RAZVOJ BIOGOSPODARSTVA

MJERA 3.6.: RAZVOJ POTPorne INFRASTRUKTURE ZA POTREBE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

SVRHA PROVEDBE MJERE	Razvoj potporne infrastrukture i poticanje proizvodnje i pravilne valorizacije i zaštite autohtonih poljoprivrednih proizvoda.	
OPIS MJERE	Zbog prirodnih ograničenja (nedostatak obradivih površina i nedostatak oborina) poljoprivrednu na otoku obilježava uzgoj mediteranskih kultura. Geografska izoliranost i očuvanost okoliša velik su potencijal za razvoj ekološke poljoprivrede i proizvoda otočne poljoprivrede. Stoga je važno poticanje ekološke proizvodnje te stvaranje autohtonih proizvoda.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Subvencije u poljoprivredi	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost Ciljana vrijednost	
• BROJ KORISNIKA SUBVENCije	0 20	
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 2: Iskorijeniti glad, postići sigurnost u opskrbi hranom, unaprijediti kvalitetu prehrane i promovirati održivu poljoprivredu	

SC 10. ODRŽIVA MOBILNOST

MJERA 3.7.: UNAPRIJEĐENJE INFRASTRUKTURE I ORGANIZACIJE CESTOVNOG PROMETA I PROMETA U MIROVANJU

SVRHA PROVEDBE MJERE

Poboljšati postojeći te izgraditi kvalitetan, funkcionalni i siguran cestovni prometni sustav, i sustav prometa u mirovanju.

OPIS MJERE

U svrhu povećanja sigurnosti svih sudionika u prometu i povećanja atraktivnosti područja za realizaciju investicija potrebno je sanirati i modernizirati postojeću te izgraditi dodatnu cestovnu infrastrukturu. U samom središtu svih triju naselja postojeća cestovna mreža nije pogodna za kvalitetno i sigurno odvijanje prometa. Mjesna ulična mreža je minimalnih širina i gabarita s nepovoljnim tehničkim elementima, a što je uvjetovano postojećom izgrađenosti naselja te imovinsko-pravnim odnosima na samom terenu. U sklopu ove mjere poboljšat će se kvaliteta kolnog, pješačkog i prometa u mirovanju (održavanje i uređenje parkirališta, postavljanje vertikalne i horizontalne signalizacije, uređenje autobusnih stajališta, izgradnja nogostupa, omogućavanje pristupa osobama s invaliditetom). U svrhu provedbe mjere planirani su projekt Uređenje šetnice uz more Gajac -Mandre, projekt Izgradnja nerazvrstanih cesta u naselju Mandre, i projekt sustava zaštite -nadzorne kamere.

AKTIVNOSTI

1. Održavanje javnih površina, asfaltnih i makadam puteva
2. Izgradnja nogostupa i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta
3. Razvoj i održavanje biciklističkih i pješačkih staza
4. Razvoj i održavanje prometa u mirovanju

ROK PROVEDBE

2021. – 2025.

POKAZATELJ RESULTATA

Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
--------------------	--------------------

- KM REKONSTRUIRANIH PROMETNICA**

0	2
---	---

- BROJ NOVOIZGRAĐENIH PARKIRALIŠNIH MJESTA**

0	100
---	-----

DOPRINOS PRIORITETIMA EU

ZELENA TRANZICIJA

DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOГ RAZVOЈА UN AGЕНДЕ 2030

SDG 11: Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim.

SC 10. ODRŽIVA MOBILNOST

MJERA 3.8.: RAZVOJ I UNAPRIJEĐENJE MREŽE POMORSKE INFRASTRUKTURE I USLUGA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprjeđenje pomorske infrastrukture i usluga koje će omogućiti sigurnija, češća i vremenski kraća putovanja i prijevoz.	
OPIS MJERE	<p>Za poboljšanje prometne dostupnosti otoka ključno je provoditi aktivnosti kojima će se skratiti vrijeme putovanja na pojedinim linijama te uvoditi nove linije pomorskog prijevoza. Također, potrebno je unaprijediti lučku infrastrukturu i opremljenost luka na otoku prvenstveno za prihvat obalnih linijskih putničkih brodova, ali i za posebne namjene (luke za brodogradnju, nautički turizam, ribarske luke i sportske luke) kako bi se povećala sigurnost i kapaciteti pomorskog prijevoza te unaprijedio gospodarski potencijal otoka. U svrhu provedbe mjere planirani su projekt Uređenje zapadnog dijela luke otvorene za javni promet lokalnog značaja Mandre i projekt Rekonstrukcija i izgradnja luke Mandre.</p>	
AKTIVNOSTI:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izgradnja, rekonstrukcija i uređenje luka i pristaništa 2. Opremanje luka i pristaništa	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ RESULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
<ul style="list-style-type: none"> • BROJ LUKA U KOJIMA SE ULAGALO U LUČKU INFRASTRUKTURU I SUPRASTRUKTURU • BROJ IZRAĐENIH PROJEKATA ZA UREĐENJE LUKA	0	1
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA DIGITALNA TRANSFORMACIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 11: Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim.	<p>11 ODRŽIVI GRADOVII ZAJEDNICE</p>

SC.11. DIGITALNA TRANZICIJA DRUŠTVA I GOSPODARSTVA

MJERA 3.9.: RAZVOJ I IZGRADNJA ŠIROKOPOJASNE INFRASTRUKTURE I ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJSKIH MREŽA VRLO VELIKOG KAPACITETA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Zadovoljavanje preduvjeta za gospodarski i opći društveni razvoj općine Kolan osiguravanjem kvalitetne komunikacijske infrastrukture i mreža.				
OPIS MJERE	Na tragu tehnološke transformacije društva koju je donijela 4. industrijska revolucija za društveni i gospodarski razvoj uz ostalu komunalnu i prometnu te društvenu infrastrukturu nužna postoje kvalitetna širokopojasna infrastruktura i elektroničke komunikacijske mreže vrlo velikog kapaciteta. Ulaganja Općine Kolan u osiguravanje besplatnog pristupa Internetu realizirat će se kroz širenje projekta WIFI4EU, a nastaviti će se kroz razvoj daljnjih projekata izgradnje širokopojasne infrastrukture i elektroničkih komunikacijskih mreže vrlo velikog kapaciteta.				
AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj širokopojasne infrastrukture 2. Osiguravanje visokokvalitetnog besplatnog pristupa internetu za građane i posjetitelje preko pristupnih točaka za Wi-Fi na javnim prostorima (WIFI4EU projekt) 				
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.				
POKAZATELJ REZULTATA	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Početna vrijednost</th> <th>Ciljana vrijednost</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>11</td> <td>22</td> </tr> </tbody> </table>	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	11	22
Početna vrijednost	Ciljana vrijednost				
11	22				
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	DIGITALNA TRANSFORMACIJA				
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	<p>SDG 11: Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim.</p> 				

4.4 Prioritet 4. Optimizacija i unaprjeđenje usluga i procesa za razvoj pametne Općine

SC.3. UČINKOVITO I DJELOTVORNO PRAVOSUĐE, JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM		
MJERA 4.1.: OPTIMIZACIJA I DIGITALIZACIJA USLUGA I PROCESA OPĆINE I POVEZANIH JAVNOPRAVNIH TIJELA		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Djelotvorno i učinkovito upravljanje resursima i poslovnim procesima Općine Kolan.	
OPIS MJERE	<p>Izgradnja poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno lokalno gospodarstvo teško je ostvariva bez kompetentne, profesionalne i pouzdane javne uprave. Ova mjera podrazumijeva sve aktivnosti i poslove koji se tiču učinkovitog upravljanja resursima temeljenim na principima efikasnosti i učinkovitosti, osiguravanja nesmetanih procesa unutarnjeg funkciranja Općine na operativnoj razini. Kako bi se unaprijedila učinkovitost i djelotvornost rada Općine Kolan i povezanih javnopravnih tijela potrebno je jačanje kapaciteta i aktivna suradnja svih aktera razvoja uz naglasak na još učinkovitije korištenje EU fondova te primjenu novih znanja i tehnologija u radu.</p>	
AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> Redovna djelatnost izvršnog tijela, predstavničkih tijela i Jedinstvenog upravnog odjela te mjesna samouprava Pravno-normativni poslovi Informatizacija poslovanja Prostorno planiranje	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ RESULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ OPTIMIZIRANIH I/ILI DIGITALIZIRANIH USLUGA OPĆINE	0	3
DOPRINOS PRIROITETIMA EU	DIGITALNA TRANSFORMACIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama.	

SC 3. UČINKOVITO I DJELOTVORNO PRAVOSUĐE, JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM

MJERA 4.2.: JAČANJE LJUDSKIH POTENCIJALA OPĆINE I POVEZANIH JAVNOPRAVNIH TIJELA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima radi povećanja kvalitete javnih usluga i osiguravanja mogućnosti obavljanja poslova Općine Kolan.				
OPIS MJERE	Kompetentna, profesionalna i pouzdana javna uprava podrazumijeva konstantno jačanje ljudskih kapaciteta, kao pružatelja i nositelja javnih usluga, kako bi se omogućilo usklađivanje znanja i vještina s promjenama u okruženju. Ova mjera podrazumijeva konstantno obrazovanje i osposobljavanje kojima se unapređuju vještine službenika odnosno zaposlenika Općine Kolan. Kompetentna i profesionalna javna uprava Općine Kolan, počiva na vrednovanju ljudskih resursa temeljem profesionalnih rezultata i poštivanja načela jednakog tretmana. Stručno osposobljavanje i usavršavanje putem seminara, tečajeva, i edukacija, omogućava poboljšanje stručnih kvalifikacija zaposlenika općine, što će rezultirati i povećanjem učinkovitosti, transparentnosti i otvorenosti javne uprave na području općine Kolan.				
AKTIVNOSTI	1. Redovna djelatnost upravljanja ljudskim resursima 2. Stručno usavršavanje i edukacije djelatnika Općine i povezanih javnopravnih tijela				
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.				
POKAZATELJ REZULTATA	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Početna vrijednost</th> <th>Ciljana vrijednost</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>11</td> </tr> </tbody> </table>	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	5	11
Početna vrijednost	Ciljana vrijednost				
5	11				
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	DIGITALNA TRANSFORMACIJA				
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama.				

SC 3. UČINKOVITO I DJELOTVORNO PRAVOSUĐE, JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM

MJERA 4.3.: RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA I OSNAŽENJE KAPACITETA I SURADNJE MEĐU SVIM AKTERIMA RAZVOJA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprjeđenje međusektorske suradnje i razvoj partnerskog odnosa civilnog, javnog i gospodarskog sektora radi održivog razvoja općine Kolan.	
OPIS MJERE	Kako bi se nadomjestio nedostatak finansijskih kapaciteta Općine i podigla razina učinkovitosti poticati će se suradnja među svim akterima razvoja i to na svim razinama, od lokalne do međuregionalne i međunarodne. Ova mjera uz poticanje suradnje s JLS predviđa i suradnju te financiranje OCD-a, vjerskih zajednica i drugih neprofitnih organizacija, čime se stanovnike općine uključuje u aktivnije sudjelovanje u razvojnim projektima Općine Kolan.	
AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> Suradnja i financiranje organizacija civilnog društva, vjerskih zajednica i drugih neprofitnih organizacija Sudjelovanje u radu lokalnih akcijskih grupa i drugih udruženja 	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ RESULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ SUFINANCIRANIH PROGRAMA I PROJEKATA OCD-A I DRUGIH NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	5	12
• BROJ SUDJELOVANJA U PROGRAMIMA I PROJEKTIMA LAG-A	0	2
DOPRINOS PRIROITETIMA EU	DIGITALNA TRANSFORMACIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama. 	

**SC 3. UČINKOVITO I DJELOTVORNO PRAVOSUĐE, JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE DRŽAVNOM
IMOVINOM**

**MJERA 4.4.: JAČANJE KAPACITETA ZA UČINKOVITO KORIŠTENJE FONDOVA EU TE PRIPREMU I
PROVEDBU RAZVOJNIH PROJEKATA**

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprijediti kompetencije ljudskih resursa Općine Kolan radi pojačane apsorpcije sredstava iz EU projekata te kvalitetnije pripreme i provedbe razvojnih projekata.	
OPIS MJERE	Predmetna mjera uključuje stručno usavršavanje općinskih službenika edukacijama i seminarima na temu pripreme i provedbe EU projekata te provedbu ranije ugovorenih projekata. Navedene aktivnosti doprinijet će jačanju kapaciteta Općine Kolan te snažnijoj decentralizaciji i jačem korištenje europskih sredstava pri apliciranju na natječaje financirane EU sredstvima te financiranju razvojnih projekata.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	<ol style="list-style-type: none"> Priprema i provedba projekata financiranih iz EU i nacionalnih izvora Stručno usavršavanje općinskih službenika 	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELI REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ PROJEKATA JLS KOJIMA JE ODOBRENO SUFINANCIRANJE SREDSTVIMA EU FONDOVA	0	6
• BROJ ZAPOSLENIKA SAMOUPRAVNE JEDINICE EDUCIRANIH U PODRUČJU EU FONDOVA	0	2
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 16: Promovirati miroljubiva i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama 	

SC 3. UČINKOVITO I DJELOTVORNO PRAVOSUĐE, JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM

MJERA 4.5.: UNAPREĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA IMOVINOM U VLASNIŠTVU OPĆINE I POVEZANIH JAVNOPRAVNIH TIJELA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Optimizacija upravljanja imovinom u vlasništvu općine i povezanih javnopravnih tijela s ciljem kvalitetnijeg upravljanja imovinom.					
OPIS MJERE	<p>Aktiviranje nedovoljno iskorištene imovine uz unapređenje upravljanja cijelokupnom imovinom u vlasništvu Općine i povezanih javnopravnih tijela, predstavlja pretpostavku korištenja, aktiviranja i stavljanja imovine u funkciju društvenog i gospodarskog razvoja. Kroz provedbu ove mjere i optimizaciju upravljanja imovinom, odnosno revitalizaciju imovine u javnom vlasništvu, stvaraju se preduvjeti učinkovitijeg korištenja fondova EU, uređuju se imovinsko-pravni odnosi, pojednostavljaju proces ulaganja, uz racionalizaciju troškova i bolju dostupnost usluga svim građanima na području općine Kolan.</p>					
AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> Praćenje stanja u prostoru i upravljanje zemljištem i opremom Izrada projektne dokumentacije Tekuće i investicijsko održavanje i upravljanje režijskim troškovima Osiguranje imovine Najmovi i zakupi 					
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.					
POKAZATELJ REZULTATA	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Početna vrijednost</th> <th>Ciljana vrijednost</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost	2	10	
Početna vrijednost	Ciljana vrijednost					
2	10					
DOPRINOS PRIROITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA DIGITALNA TRANSFORMACIJA					
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	<p>SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama.</p> 					

5. OKVIR ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Praćenje napretka i izvještavanje o provedbi *Provedbenog programa Općine Kolan 2021. – 2025.* odnosi se na proces prikupljanja, analize i usporedbe podataka o provedbi mjera, aktivnosti i projekata te ostvarivanju utvrđenih pokazatelja rezultata kojima se sustavno prati napredak provedbe mjera utvrđenih ovim aktom strateškog planiranja.

Institucionalni okvir za praćenje i izvještavanje te rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi *Provedbenog programa Općine Kolan 2021. – 2025.* propisani su odredbama *Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanju razvojem Republike Hrvatske* („*Narodne novine*“, br. 123/17) te *Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave* („*Narodne novine*“, br. 6/19). Za potrebe praćenja napretka u provedbi mjera i ostvarivanju povezanih pokazatelja rezultata nositelji izrade provedbenog programa izvještavaju izvršno tijelo dva puta godišnje (polugodišnje izvješće i godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa).

Okvir za praćenje provedbe sadržan je u Prilogu 1., koji je sastavni dio ovog Provedbenog programa.

6. PRILOZI

Prilog 1. Tablični prikaz Provedbenog programa Općine Kolan 2021. - 2025. (.XLSX)